Nr. 115. Sobota, dnia 21 Maja 1932 roku. Cena 10 gr. Rok XXVII.

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY i LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 3 zł. Dla odbierających pismo na miejscu 2 zł. 25 gr. Cena pojedyńczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędności nr Nr 6296.

Sklep „Gońca Częstochowskiego", ul. Panny Marji 26 - Telefon nr. 56

REDAKCJA I ADMINISTRACJA Częstochowa, ul. P. Marji 52. Tel. 245. Skrz. poz. 45

Redaktor lub jego zastępca przyjmują codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—3 po poł.

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy przed tekstem 50 gr. W tekście i nadesłane 40 gr., za tekstem 30 gr. Drobne ogłoszenia wiersz napisowy 25 gr., każdy dalszy wyraz po 15 gr. Najtańsze ogł. drobne zł. 1.50. Ogłoszenia zamiejscowe i matrymonjalne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Ogłoszenie skośne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 50 proc. droższe.

Pożyczka na zatrudnienie robotników w Niemczech.

W najbliższym czasie rząd Rzeszy wypuścić ma wielką pożyczkę premjową na cele zatrudnienia bezrobotnych w Niemczech. Pożyczka ta ma być przeprowadzona w rozmiarach możliwie najwyższych i dlatego jej suma globalna nie została ustalona. W każdym bądź razie rząd Rzeszy oczekuje, że przyniesie ona kilkaset miljonów. Pożyczka oprocentowana zostanie nieob. nisko, ale wzamian za to posiadać będzie szereg przywilejów w postaci zwolnienia od podatków, premjowania, krótkiego terminu spłat i t. p. Szczegóły tego planu oparte są na emitowanej niedawno pożyczce kolejowej, która dała dodatnie wyniki, Przygotowawcze prace techniczne prowadzone są w szybkiem tempie i już w najbliższych dniach pożyczka ma być wyłożona do subskrypcji. Te wielkie plany finansowe rządu niemieckiego pozostają w związku z inicjatywą Rady Gospodarczej Rzeszy, która przedłożyła ostatnio rządowi obszerny memorjał, omawiający wielki program walki z bezrobociem kosztem przeszło 2 miljardów marek i przewidujący zatrudnienie około 750.000 ludzi.

We wstępie po tej publikacji Rada Gospodarcza Rzeszy stwierdza, że w obecnem stadjum kryzysu gospodarczego budownictwo mieszkaniowe oraz inwestycje w przemyśle nie mogą odegrać w walce z bezrobociem w Niemczech tej roli, jaką tego rodzaju działalności zwykło się przypisywać. Prywatna inicjatywa gospodarstwa została zahamowana z przyczyn gospodarczych, jak i z uwagi na kryzys R. G. Rzeszy uważała za konieczne przedstawienie rządowi swej opinji, co do możliwości zatrudnienia bezrobotnych przez rząd i instytucje komunalne. Prace te mogą mieć jednak charakter tylko taki, któryby nie przyczyniał się do unieruchomienia produkcji w innych ośrodkach gospodarczych. Wszelkie inwestycje muszą być z punktu widzenia gospodarstwa narodowego rentowne. Możliwości tych dodatkowych uzupełniających niejako robót inwestycyjnych sprecyzowane zostały przez Radę Gospodarczą następująco: akcja walki bezrobocią miałaby objąć inwestycje w kolejnictwie, przy konserwacji dróg i mostów, elektryfikacji, meljoracjach po prawie stanu gospodarstwa mlecznego i reperacjach domów.

W celu realizacji tych wielkich zadań Radą Gospodarcza preliminuje następujące olbrzymie sumy na wymienione inwestycje: dla kolei Rzeszy — 100 milj. mrk., dla poczt — 50 milj., dla rozbudowy arteryj komunikacyjnych — 700 milj., dla regulacji rzek przeszło 200 milj. mrk. na meljoracje rolne 200 milj. mrk. na gospodarstwo mleczne 50 milj. mrk. i na reperacje domów — 500 miljonów. W ramach tego programu koleje Rzeszy zatrudniłyby 30.000 bezrobotnych, poczta 15.000, przedsiębiorstwa rozbudowy arteryj komunikacyjnych do 300.000 osób, meljoracje rolne — 120.000, gospodarstwo mleczne 10.000 i reperacje domów około 225.000.

Każdą z tych dziedzin memorjał Rady omawia bardzo obszernie zwracając szczególną uwagę na zagadnienia meljoracji gospodarstw rolnych, modernizacji gospodarstwa mlecznego, osuszanie miejscowości błotnistych i zalesienie większych połaci kraju. Na podkreślenie zasługuje fakt że memorjał, którego główne wytyczne przyjęte zostały jednogłośnie, a więc również i głosami przedstawicieli związków robotniczych zajmuje stanowisko przychylne wobec planu rozszerzenia „ochotniczej służby pracy".

Najobszerniej potraktowany został w tym projekcie rozdział dotyczący reparacji i konserwacji domów. Tutaj, zdaniem Rady Gospodarczej, nawet kredyty w wysokości półtora miljarda należałoby przydzielić, aby uchronić około miljona budowli przed zniszczeniem. Przy robotach znalazłoby zatrudnienie około 400.000 robotników budowlanych oraz około 200000 w przemysłach związanych z budownictwem.

Gigantyczne plany Rady Gospodarczej Rzeszy natrafiają oczywista na trudności finansowe, Szereg wielkich banków niemieckich, do których w sprawie tej kilkakrotnie się zwracano, oświadczył, że nie jest w możności akcję tę sfinansować. Rada wysuwa dlatego projekt stworzenia specjalnych instytucyj kredytowych, któreby uzyskały środki przez wydanie odpowiednich papierów. mogących być zdyskontowanemi na rynku. Instytucje te byłyby oparte na ścisłem współdziałaniu z Reichsbankiem. Precyzując swe zalecenia co do finansowania tego olbrzymiego planu Rada Gospodarcza podkreśla, że możliwości finansowe są w obecnej sytuacji dość ograniczone, ponieważ w żadnym razie nie można by było dopuścić do inflacji kredytowej.

Zalecenia R. G. były ostatnio przedmiotem obrad gabinetu Rzeszy, który uznał za możliwą częściową realizację tego planu walki z bezrobociem na odcinku reperacji i konserwacji domów.

Na podstawie odnośnych uchwał gabinetu Rzeszy Minister Pracy zwrócił się do wszystkich rządów poszczególnych republik niemieckich w sprawie przeznaczenia części podatku od lokali na zatrudnienie bezrobotnych przy reperacjach domów. Na podstawie rokowań z Reichsbankiem Bank Rzeszy zgodził się na dyskonto weksli przeznaczonych na ten cel. Niewątpliwie znaczną część gotówki, uzyskanej z nowej pożyczki wewnętrznej przeznaczona będzie na naprawę i konserwację domów, jakoteż na budownictwo mieszkaniowe.

M. K.

Wysokie odznaczenie polskiego artysty.

Znakomity pianista, prof. Józef Turczyński został udekorowany przez króla włoskiego orderem oficerskim „Corona d'Italja" za zasługi artystyczne we Włoszech. Prof. Turczyński dał w ubiegłym sezonie 12 koncertów w większych miastach Italji. Na zdjęciu naszem widzimy podobiznę prof. Turczyńskiego.

Dalsze rokowania o rząd koncentracyjny we Francji.

Paryż. — Wielkie wrażenie we francuskich kołach politycznych wywołało odbyte wczoraj wieczorem spotkanie między ministrem sprawiedliwości Reynaudem, który uchodzi za „prawą rękę" p. Tardieu, a prezydentem partji radykalnej sen. Renoult'em, b. ministrem sprawiedliwości w gabinecie kartelowym Herriota. Spotkanie to odbyło się w Cannes z okazji politycznego obiadu, z czego niektóre koła polityczne wnoszą, iż już rozpoczęły się rokowania w sprawie utworzenia gabinetu koncentracyjnego.

Jeszcze większe wrażenie wywołał ogłoszony dzisiaj rano w „Ere Nouvelle" artykuł wstępny pióra Herriota, zawierający odpowiedź na onegdajszą mowę Pawła Boncoura w Dijon.

Herriot w niezwykle pochlebnych słowach wyraża się o Pawle Boncourze, akceptując większość tez Boncoura, dotyczących rozbrojenia i reparacyj.

Herriot podkreśla przytem, iż należy wziąć pod uwagę obecną sytuację wewnętrzno-polityczną w Niemczech.

Co się tyczy reparacyj, to należy pogodzić zasadę europejskiej solidarności z nie zaprzeczonemi prawami Francji, a przede wszystkiem pamiętać o konieczności wyblansowania pomiędzy pretensjami reparacyjnemi, a własnemi zobowiązaniami finansowemi Francji.

Wreszcie Herriot oświadcza, że ostatnia mowa kanclerza wygłoszona w Reichstagu utrudniła niezwykle sytuację polityczną Mowa ta — tak oświadcza Herriot — była naprawdę zbędną po pamiętnikach Stresemanna.

Ignacy Paderewski zabiera głos

w sprawie stosunków polsko-niemieckich.

Niemcy zaniepokojone mocnem wystąpieniem Paderewskiego.

Nowy Jork. — Jak donosiliśmy wielki bankiet polityczny w hotelu „Astor" w Nowym Jorku zgromadził kilkuset najwybitniejszych przedstawicieli polityki, literatury, sztuki i sfer arystokratycznych.

Kulminacyjnym punktem bankietu była mowa Ignacego Paderewskiego, poświęcona stosunkom polsko-niemieckim. W pierwszej części swej mowy Ignacy Paderewski poruszył sprawę Pomorza.

„Ziemia ta — oświadczył — jest nierozdzielną częścią Rzeczypospolitej Polskiej i ani jeden Polak nie wierzy w możliwość jej oderwania. To, czego chcą Niemcy, czyli usunięcia t. zw. „korytarza" byłoby czwartym rozbiorem Polski. Polacy wszelkiemi siłami będą bronili Pomorza, a rojenia o rewizji granic polsko-niemieckich tylko niepotrzebnie jątrzą Polaków".

„Polska — mówił Paderewski — zawsze szukała i szuka nowych dróg do porozumienia z Niemcami. Niestety, nie wszystkie poczynania spotykają się z należytem przyjęciem ze strony przeciwnej. Uznając wielkie zasługi Niemców na polu kultury i cywilizacji, Polska pragnie żyć z niemi w spokoju i nie wątpi, że rozsądek ostatecznie zwycięży, a ostatnie alarmy gdańskie przejdą do niesławnej historji".

Mowa była entuzjastycznie oklaskiwana. Paderewski przemawiał w dalszym ciągu.

W drugiej sześci swej mowy, przerywanej bezustannie oklaskami, Paderewski podkreślił prawa historyczne, etnograficzne i ekonomiczne do Pomorza. Przeciwstawił dodatnie położenie mniejszości niemieckiej w Polsce, zwłaszcza pod względem oświaty i przywilejów narodowościowych — położeniu mniejszości polskiej w Niemczech.

Paderewski ilustrował mowę dokumentami statystycznemi z zakresu szkolnictwa i reprezentacji parlamentarnej w obu krajach. Oświadczył, że Polska nie chce wojny, lecz w razie gdyby ją jej narzucono, to potrafi się bronić.

„Nie należy zapominać — oświadczył mówca — że w Niemczech obok kilkunastu miljonów hitlerowców, są cztery miljony komunistów. Kraj ten, w razie wojny, może stać się niebezpieczny dla cywilizacji całego świata".

Dalej Paderewski przypomniał rok 1863, kiedy to drobne państwa niemieckie z najwyższą życzliwością przyjmowały emigrantów polskich. Dodał przytem, że obecnie w nienawiści do Polski przodują Prusacy, wychowani w myśl testamentu politycznego Fryderyka Wielkiego, który był inicjatorem rozbioru Rzeczypospolitej.

„Przekleństwem złego czynu jest to — zakończył Paderewski słowami Schillera — że zło rodzi się zwykle ze zła".

Mowę Paderewskiego przyjęto entuzjastycznie i zebranie zakończyło się żywiołową owacją dla mówcy.

Doniosłość przemówienia Paderewskiego nie ulega wątpliwości — zwłaszcza, jeżeli się zważy, jak głębokim szacunkiem otaczają Amerykanie genjalnego artystę i płomiennego patrjotę.

Berlin. — Przemówienie mistrza Paderewskiego wywołało żywy odgłos w niemieckich kołach politycznych, czemu daje wyraz także i tutejsza prasa.

„Vossische Zeitung" w obszernym telegramie swojego korespondenta nowojorskiego cytuje wyjątki z mowy Paderewskiego, z której wynika, iż mówca przypomniał swoim słuchaczom, że w Niemczech żyje 985.000 Polaków, pod-

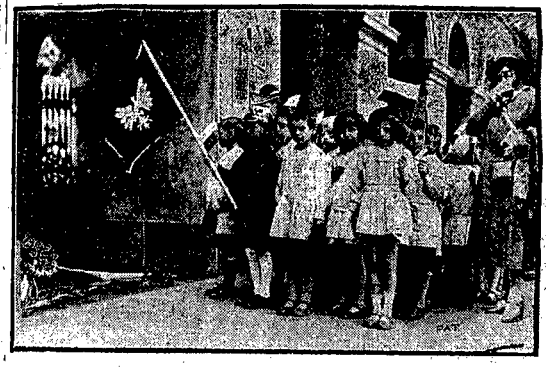

Dzieci Warszawy ku czci Nieznanego Żołnierza.

Na olbrzymim placu Józefa Piłsudskiego w Warszawie zebrała się dziatwa z przedszkoli warszawskich w liczbie kilku tysięcy, celem złożenia wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza. Na ilustracji naszej widzimy plac Józefa Piłsudskiego przepełniony dziatwą.

Dźwiękowe „GRAND-KINO"

KINO I REWJA

Stuprocentowo dźwiękowy komedjo-dramat p.t.

Jedna noc... ewentualnie

W rolach głównych:

Jenny Jugo, Fryl. Szulc, S. Rieman, oraz **Zygfryd ARNO - KRUKOWSKI.**

Zmiana programu! **Na scenie** Zmiana programu!

WIOSNA... WIOSNA...

WIKTORJA I JEJ ULAN. PRASA MÓWI... TAŃCE ROSYJSKIE. PARODJA ORDONKI. TRANSFORMACJE. BOSTON EKSCENTRYCZNY.

SANTA LUCIA

w wykonaniu: **HANKI RUNOWIECKIEJ, STAN. SIELAŃSKIEGO, BR. ROMANISZYNA, GOSI NEGRI**

I DUETU PATKOWSKICH.

Pocz. seansów o 5.30 p.p., ostatni o 9.30 w.

Ceny zwykłe Krzesło; part. 1 zł., loże 1.20 i 1.50

czas gdy w Polsce 884.000 Niemców. Podczas gdy Niemcy posiadają w Polsce 5 posłów do Sejmu i trzech senatorów, mniejszość polska w Niemczech nie posiada ani jednego przedstawiciela w parlamencie Rzeszy, ani w sejmie pruskim. W Polsce istnieje 811 szkół mniejszościowych, w Prusach zaś tylko 81 szkół.

W kwestji Prus Wschodnich przypomniał Paderewski, że Prusy Wschodnie nie są niczem innem, jak tylko kolonją niemiecką, czego dowodem jest ich słabe zaludnienie, mimo olbrzymich wielomiljonowych sum, wydawanych pod firmą t. zw. pomocy wschodniej na germanizowanie i kolonizowanie tego obszaru. Paderewski w końcu wypowiedział ostrzeżenie, iż próby jakiejkolwiek zmiany granic Polski równałyby się nowemu rozbiorowi Polski i przypomniał, iż Polska dwukrotnie uratowała cywilizację zachodnią, raz przed Turkami, drugi raz przed bolszewikami.

W końcu „Vossische Zeitung" oburza się, iż Paderewski mówił o germanizowaniu Prus Wschodnich i oświadcza, że naród niemiecki równie pragnie pokoju z Polską, jak to ze strony narodu polskiego zapewnił słuchaczów amerykańskich mistrz Paderewski.

Z tych komentarzy niemieckich widać, że wystąpienie Paderewskiego zadało poważny cios rozzuchwalonej w ostatnim czasie niemieckiej propagandzie w Ameryce.

Przemówienie Paderewskiego transmitowane było przez wszystkie radjostacje amerykańskie.

TELEGRAMY

W PIĄTEK OBRADY NAD POMOCĄ FINANSOWĄ DLA AUSTRJI.

Genewa. — Nota rządu austrjackiego, domagająca się od Ligi Narodów pomocy finansowej dla Austrji i udzielenia zgody na moratorjum transferowskie dla długów zagranicznych, weszła w piątek na Radę Ligi, poczem zostanie skierowana do komitetu finansowego, który zbierze się bezzwłocznie celem przedstawienia Radzie Ligi konkretnych wniosków. W związku z tem przewidują tutaj, że obecna sesja Rady Ligi przeciągnie się być może do przyszłego tygodnia.

UROCZYSTY POGRZEB ZAMORDOWANEGO PREMJERA JAPOŃSKIEGO.

Londyn. — Pogrzeb zamordowanego premjera Inukaia odbył się przy ogromnym udziale ludności. Cesarz i cesarzowa przysłali swych przedstawicieli na obrzędy pogrzebowe, obecni byli przywódcy partji, dostojnicy państwowi i korpus dyplomatyczny. W całej Japonji wywieszono flagi, zniżone do połowy masztu.

PRZYGOTOWANIA SOWIECKIE DO WOJNY NA DALEKIM WSCHODZIE.

Moskwa. — Rada komisarzy ludowych poleciła wyjechać niezwłocznie na Ural komisarzowi komunikacji Andrejewowi, dla zbadania sieci łączności pomiędzy Uralem, a magistralą syberyjską.

Wyjazd Andrejewa, podobnie jak podróż prezesa Rady komisarzy ludowych Mołotowa związane są z przygotowaniami Sowietów do wojny na Dalekim Wschodzie.

BUDOWA DRÓG W SOWIETACH.

Ryga. — Komisarjat komunikacji opracował plan budowy nowych dróg bitych długości 500.000 klm. Plan ten uwzględnia szczególnie budowę nowych dróg w strefie nadgranicznej oraz na Dalekim Wschodzie. W Moskwie odbyła się specjalna konferencja celem omówienia projektu rządowego.

Decyzja Rady Ligi Narodów

w sprawie polsko-gdańskich stosunków celnych.

Genewa. — Na czwartkowem posiedzeniu Rady Ligi Narodów angielski sprawozdawca Eden przedstawił raport w sprawie polsko-gdańskich stosunków celnych.

Raport nie stwierdza, iż Polska popełniła action directe, natomiast podkreśla, że odwołanie się do procedury z action directe nie powinno być nadużywane i może być dokonywane tylko w wypadkach nadzwyczajnej wagi. Ta uwaga mieści w sobie wcale wyraźne potępienie władz gdańskich, które, jak wiadomo, wprowadziły w ruch procedurę z action directe dla sprawy o drugorzędnem znaczeniu.

Raport kończy się rezolucją, która stwierdza, że decyzje Wysokiego Komisarza w sprawie action directe winny być wykonywane bezzwłocznie, oraz wzywa Wysokiego Komisarza, ażeby wydał w jak najkrótszym czasie decyzję w sprawach merytorycznych, które były tematem odwołania obu stron. Wezwanie to całkowicie idzie po linji żądań polskich.

Dalej rezolucja głosi, że Polska zgodziła się wycofać swe odwołanie od decyzji Wysokiego Komisarza z dnia 29-go marca w sprawie action directe, oraz zaleca, ażeby nowa polska ustawa karnoskarbowa była wykonywana w taki sposób, ażeby nie przesądzała decyzji Wysokiego Komisarza w sprawie obrotu uszlachetniającego, oraz handlu przez domy składowe.

Po odczytaniu raportu odbyła się dłuższa dyskusja.

Przedstawiciel Gdańska Ziehm żalił się na to, że Gdańsk cierpi z powodu zarządzeń polskich, poczem wyraził nadzieję, że załatwienie sprawy przez Radę Ligi przyczyni się do polepszenia stosunków polsko-gdańskich.

W odpowiedzi przemówił min. Zaleski, wygłaszając dłuższe ekspose, w którem wykazał przy pomocy faktów i cyfr, że mimo kryzysu Gdańsk stale się rozwija, oraz że Gdańsk stanowi jedyny port na Bałtyku, który w ciągu ostatnich lat zwiększył czterokrotnie swój handel, podczas, gdy Królewiec i Szczecin zmniejszyły swe obroty. Ponadto min. Zaleski wskazał na konieczność, ażeby gdańskie urzędy celne funkcjonowały zgodnie z przepisami prawnemi, obowiązującemi na całem terytorjum Polski.

Z min. Zaleskim polemizował p. Ziehm, żaląc się na to, że obrót przez Gdańsk jest mało wartościowy i że z obrotu węglem pozostaje dla Wolnego Miasta tylko pył (?).

Śmiesznym pretensjom p. Ziehma dał mocną odprawę min. Zaleski, oświadczając, że nie chciałby słów p. Ziehma rozumieć w tym sensie, iż Gdańsk pragnąłby, ażeby obrót węglem skierowany został nie przez Gdańsk, ale przez inne porty Polski.

Do dyskusji wtrącił ponadto swoje trzy grosze przedstawiciel Niemiec, Welczek, który dowodził, że obrót pomiędzy Polską a Gdańskiem jest korzystniejszy dla Polski, niż dla Gdańska.

Na podejrzane pod względem ścisłości wywody p. Welczka, odpowiedział min. Zaleski, stwierdzając, że dla obrotu pomiędzy Polską a Gdańskiem nie istnieje żadna urzędowa statystyka, ponieważ Gdańsk stanowi część obszaru celnego Polski.

Na zakończenie min. Zaleski oświadczył, że chodzi tu o sprawy bardzo ważne, ale interesujące wyłącznie Polskę i Gdańsk.

W końcu po przemówieniach referenta i Wysokiego Komisarza hr. Graviny, dyskusja została zamknięta i raport wraz z rezolucją został przyjęty jednomyślnie.

WEWNĘTRZNA SYTUACJA JAPONJI JESZCZE NIE WYJAŚNIONA.

Tokio. — Minister spr. wewn. Suzuki odbył z szefem sztabu generalnego dłuższą konferencję na temat sytuacji w armji.

Sfery wojskowe domagają się wyjaśnienia co do przyszłych zamierzeń rządu odnośnie do Chin, Rosji Sowieckiej oraz Mandżurji. Istnieją wszelkie dane, że Suzuki zostanie zamianowany premjerem, zwłaszcza że stoi za nim cała armja. Będzie on jednak musiał uprawiać energiczną politykę w Mandżurji oraz zorganizować doraźną pomoc dla rolnictwa japońskiego.

OGRANICZENIA DEWIZOWE, W RUMUNJI.

Bukareszt. — Została oficjalnie ogłoszona uchwała Rady Ministr. postanawiająca, że kupno i sprzedaż czeków, trat, dewiz, wszystkich kategorji oraz walut zagranicznych będzie mogła być dokonywana wyłącznie za pośrednictwem Rumuńskiego Banku Narodowego. Cudzoziemcy będą mogli swobodnie dysponować swoimi kapitałami, złożonymi w bankach, czy to w lejach, czy też w dewizach obcych. Czeki, traty i dewizy będące w dyspozycji banków, domów handlowych lub osób prywatnych będą mogły być sprzedawane wyłącznie za pośrednictwem Banku Narodowego który będzie również przydzielał dewizy na pokrycie zobowiązań zagranicznych.

Wywóz dewiz i walut obcych jest zakazany. Wszystkie czeki, traty i dewizy, jak również rachunki w walutach zagranicznych, pochodzące z eksportu towarów, będą przekazane Bankowi Narodowemu.

ZNANY PISARZ FRANCUSKI ZGINĄŁ NA „GEORGES PHILLIPPART".

Paryż. — Havas donosi z Adenu, że według dotychczasowych wiadomości — zginęło 70 osób podczas katastrofy parowca „Georges Phillippart". Między zaginionymi znajduje się znany pisarz francuski i dziennikarz Albert Londre oraz generalny prokurator z Hanoi, który się znajdował w podróży wypoczynkowej do Francji. Do Marsylji nie nadszedł jeszcze raport kapitana okrętu o przyczynie katastrofy.

NOWE ŚLADY RABUSIÓW MAŁEGO LINDBERGHA.

Nowy Jork. — „Evening Journal" przynosi dalsze szczegóły o poszukiwaniu rabusiów dziecka Lindbergha. Według tych dochodzeń, obecnie stwierdzono, że Fleischer pod fałszywem nazwiskiem na dwa dni przed rabunkiem dziecka zamieszkał w pewnym hotelu w Englewood (New Jersey), w pobliżu posiadłości Lindbergha, Morrow.

Właściciel owego hotelu poznał Fleischera na przedłożonej mu fotografji. — Człowiek ten zeznał również, iż słyszał, jak Fleischer ze swymi towarzyszami mówił o jakiemś „baby".

Nowy dowód

planowanego napadu Niemiec na Polskę.

Paryż. — „Action Francaise" podaje dziś niezwykle ciekawy list b. dyplomaty francuskiego radcy ambasady w spoczynku De Chateauneuf. Dyplomata francuski donosi pismu paryskiemu o swoich ostatnich rozmowach z ks. Chrystianem Heskim b. adjutantem zmarłego wielkiego admirała niemieckiego księcia Henryka Pruskiego, brata kaisera.

Zdaniem ks. Heskiego, żaden Niemiec nie zgodzi się nigdy na utrzymanie Pomorza w dotychczasowym stanie. Jak twierdzi ks. Heski, zamierzają Niemcy skorzystać z pierwszej okazji, aby zbrojnie zagarnąć Pomorze i skoncentrowały już w Prusach Wschodnich i w Pomeranji swe najlepsze oddziały wojskowe.

Jak twierdzi ks. Heski, Anglja w razie wybuchu wojny, nie poprze Polskę (?). Oświadczenie takie uzyskać miał ks. Heski od lorda d'Abernona i lorda Derby.

„Action Francaise" zaznacza, że ks. Heski jest kuzynem króla duńskiego i posiada duże wpływy w dyplomatycznych kołach międzynarodowych.

OSZUSTWA KREUGERA PRZED SĄDEM.

Sztokholm. — W najbliższych dniach wchodzi w życie ustawa o likwidacji koncernu Kreugera, mocą której rozpocznie się postępowanie upadłościowe. Sędziowie muszą zbadać współudział najbliższych pomocników Kreugera w jego oszukańczych machinacjach. Z pośród oszustw rozważy sąd przedewszystkiem sprawę sfałszowanych obligacji włoskich na sumę 400 miljonów koron. Czy dyrektorowie koncernu Kreugera w dobrej wierze odnieśli się do tej tranzakcji, jako do uczciwej, czy wiedzieli, iż obligacje są sfałszowane — wykaże sąd.

Sztokholm. — Łotewski fabrykant zapałek, Niemirocki — wytoczył proces szwedzkiemu syndykatowi zapałczanemu o odszkodowanie w wysokości 2 — 4 miljony koron. Niemirocki sprzedał jedną z największych fabryk zapałek na Łotwie „Wulkan" Kreugerowi za 120.000 funtów i otrzymał wzamian zamiast gotówki bezwartościowe akcje.

SZEF RUMUŃSKIEJ POLICJI WSPÓŁDZIAŁAŁ W NAPADACH.

Bukareszt. — Bukareszt ma niesłychaną sensację w nagłem aresztowaniu szefa policji stołecznej w Rumunji, Craconescu.

Stwierdzono, że naczelnik policji bukareszteńskiej pozostawał w kontakcie z bandytami, organizując napady rabunkowe. Między innemi Craconescu dokonał napadu na księżnę Bibescu, żonę posła polskiego w Bukareszcie, p. Szembekową, oraz amerykańskiego doradcę Banku Polskiego, p. Devey'a.

Niesłychaną tę aferę wykryto przy okazji pościgu za pewnym bandytą międzynarodowym. — Craconescu wytropił przestępcę, za co otrzymał nagrodę, w wysokości pół miljona lei. Następnego dnia bandyta zbiegł z więzienia w tajemniczych okolicznościach, jednocześnie zaś nadszedł do władz śledczych anonim, który wskazywał na Craconescu, jako wspólnika bandyty. Rewizja, zarządzona w mieszkaniu szefa policji, doprowadziła do wykrycia zbiega.

KRWAWE STARCIE SOCJALISTÓW Z HEIMWEHRĄ W STYRJI.

Wiedeń. — Ubiegłej nocy doszło w miejscowości Donawitz w Styrji pomiędzy patrolą złożoną z 20-tu członków Heimwehry i socjalistami do starcia, w wyniku którego socjaliści do Heimwehrowców oddoli 8 — 10 strzałów rewolwerowych. Jeden Heimwehrowiec został ranny w prawe ramię, jeden z socjalistów otrzymał ciężki postrzał w głowę.

Po wypadkach tej krwawej nocy, jak donosi prasa, kierownictwo Heimwehry wysłało patrol na ulice miasteczka, co wywołało wielkie oburzenie ludności, która an odgłos strzałów wybiegła z przerażeniem na ulice.

Socjal-demokratyczny poseł do Rady narodowej dr. Deutsch zwrócił telefonicznie uwagę rządu, że jeżeli władze nie przeprowadzą natychmiast surowego śledztwa, zostanie cały Schutzbund republikański zmobilizowany. Do Donawitz nadeszły dzisiaj silne odziały żandarmerii, celem zapobieżenia ewentualnym dalszym starciom.

STRASZNE SKUTKI EKSPLOZJI.

Algier. — W Beni-Amra nastąpił z nieznaną wiadomej przyczyny wybuch benzyny, przewożonej samochodem ciężarowym. Eksplodowało 1000 litrów benzyny i około 600 litrów nafty. Dwuch robotników zginęło na miejscu, szofer zaś i dwaj inni robotnicy doznali ciężkich poparzeń. Samochów spłonął doszczętnie wraz z ładunkiem.

ROBOTNICY ZASYPANI W TUNELU W ANDACH — ŻYJĄ.

Santiago. — Według ostatniej oficjalnej wiadomości, znajdują się zasypani w tunelu w Las Raicas robotnicy jeszcze przy życiu. Liczba tych robotników wynosi 52.

Celem ich wydobycia zmobilzowano kolumnę ratunkową, składającą się z 2 tysięcy ludzi.

Oddziałom ratunkowym udało się nawiązać porozumienie z zasypanymi przy pomocy rury doprowadzającej powietrze. Istnieje nadzieja uratowania zasypanych.

ODWOŁANIE AMBASADORA WILLYSA.

Warszawa. — Ambasador Stanów Zjednoczonych w Warszawie, p. John Willys, został odwołany z tej placówki. Ambasador Willys opuszcza Polskę na stałe 30 maja.

GRZYWNA W WYSOKOŚCI 3 i PÓŁ MILJONA ZŁ.

Warszawa. — W kwietniu ub. roku wykryto w Tomaszowskiej Fabryce Sztucznego Jedwabiu olbrzymią aferę spirytusową, oraz aferę dostaw kolejowych, które naraziły skarb państwa na wielomiljonowe straty.

Przed sądem okręgowym w Piotrkowie, w niedawno zakończonym procesie karnym skazany został za nadużycia kolejowe przy dostawach dla tej fabryki, zawiadowca, Karol Alberski, na 1 rok więzienia.

Obecnie również i afera nadużyć spirytusowych została zlikwidowana. Wielomiesięczne dochodzenia karno-administracyjne zostały onegdaj zakończone.

W wyniku tych dochodzeń i uznanej winy zarządu fabryki, państwowe władze akcyzowe wyznaczyły na Tomaszowską Fabrykę Sztucznego Jedwabiu 3 i pół mi-

ljona złotych grzywny, która to kara została w ubiegłym tygodniu przez wspomnianą fabrykę do kasy skarbowej wpłacona.

LIKWIDACJA FRANCUSKIEJ MISJI WOJSKOWEJ W POLSCE.

Warszawa. — Francuska misja wojskowa lądowa i morska ulega likwidacji dn. 1 sierpnia r.b.

Należy zaznaczyć, że obie misje francuskie położyły jak najcenniejsze zasługi przy współpracy z wojskowością polską i zasłużyły sobie na pełne uznanie.

ZNIESIENIE PAŃSTW. URZĘDU EMIGRACYJNEGO.

Warszawa. — W kołach politycznych rozeszła się pogłoska, jakoby w najbliższym czasie miał zostać zlikwidowany Państwowy urząd emigracyjny, którego agendy przejęłoby ministerstwo spraw zagranicznych.

Jak słychać, sprawa ta ma znaleźć się no porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń Rady ministrów.

NURMI SIĘ OŻENIŁ.

Helsinki. — W drugi dzień Zielonych Świąt odbył się tutaj ślub Nurmiego z panną Laaksonnen, siostrą znanego długodystansowca fińskiego. Termin ślubu trzymany był do ostatniej chwili w największej tajemnicy. Uroczystość odbyła się w najściślejszem kole rodzinnem.

SENSACYJNE FAŁSZERSTWA WEKSLOWE W KATOWICACH.

Warszawa. — Do prokuratury sądu okr. w Warszawie nadeszło w ostatnich dniach sensacyjne doniesienie karne o fałszerstwa wekslowe na kwotę około 35 tysięcy zł. przeciwko Józefowi Fryderykowi Gawlikowskiemu, profesorowi ze Lwowa.

Fałszerstw tych miał się Gawlikowski dopuścić na szkodę marszałka sejmu śląskiego p. Wolnego i dyrektora Tow. ubez pieczeń warszawsko-poznańskiego p. Gawrycha.

Aresztowanie adwokata

pod zarzutem defraudacji.

Warszawa. — Wczoraj wieczorem rozeszły się pogłoski w Warszawie o aresztowaniu adwokata Stefana Heydukowskiego (Czerwonego Krzyża 25).

Aresztowanie adw. Heydukowskiego miało nastąpić na skutek podejrzenia o przywłaszczenie sobie powierzonych depozytów oraz niewyliczenie się z sumy 12 tysięcy złotych pozostałych po likwidacji firmy, której kuratorem masy upadłości był adw. Heydukowski.

W związku z tą sprawą rada adwokacka wytoczyła adwokatowi Hydukowskiemu postępowanie dyscyplinarne i było prowadzone śledztwo przez prok. Sieroszewskiego.

Adw. Heydukowski jest podpułkownikiem rezerwy korpusu sądowego i występował niejednokrotnie jako obrońca w sądach wojskowych.

Sprawa rozpoczęła się w sobotę, gdy po procesie spadkowym — klijent adwokata zwrócił się do niego z żądaniem zwrotu kaucji w wysokości 50 tys. złotych Adw. Heydukowski oświadczył z rozpaczą, że pieniędzy niema, gdyż pożyczył je koledze adwokatowi który znajdował się w ciężkiej sytuacji i że kolega ten przed paru miesiącami popełnił po bankructwie samobójstwo. Wówczas poszkodowany zawiadomił władze prokuratorskie, które zarządziły aresztowanie i osadzenie adw. Heydukowskiego w więzieniu na ul. Długiej.

FANTASTYCZNE WYMIARY PODATKOWE W ŁODZI.

Łódź. — Izba przem. handlowa za pośrednictwem poszczególnych organizacyj tutejszego przemysłu i rzemiosła, zebrała dokładne materjały, ilustrujące wysokość wymiarów tegorocznych w poszczególnych dziedzinach handlu i przemysłu. Jak wynika z odnośnego materjału statystycznego, obroty w roku ubiegłym wykazały znaczne zmniejszenie, spowodowane ogólnym spadkiem konsumcji.

Tymczasem fakt spadku obrotów nietylko nie został uwzględniony przy ustalaniu wymiarów przez urzędy skarbowe, dla przedsiębiorstw nie prowadzących ksiąg, ale również w wielu wypadkach obroty zostały oszacowane znacznie wyżej, niż w r. 1930.

Szczególnie nie uzasadnione wysokie wymiary miały miejsce na terenie IV urzędu skarbowego. Obroty wielu firm zostały ustalone przez ten urząd na poziomie, wynoszącym 400 — 500 proc. obrotów, bardziej konjunkturalnego roku 1930, co jest równoznaczne z zupełną ruiną płatników.

W tej doniosłej sprawie została podjęta przez organizacje gospodarcze energiczna interwencja, tem bardziej, że władze skarbowe rozpoczęły już kroki egzekucyjne.

CZTERECH z L. GJI

Dziś i dni następnych! DŹWIĘKOWY TEATR „ODEON" Nadzwyczajny podwójny program!

I-y program: to wielki rewelacyjny film z życia dzisiejszej Rosji

W SZPONACH CZEREZWYCZAJKI

W rolach głównych: KAY JOHNSON — NEIL HAMILTON.

Jako drugi program — dajemy: MILCZĄCY WRÓG Dramat wymierającego szczepu indyjsk. ilustrujący jego życie, wierzenia i obyczaje

Na I-y seans Krzesła 70 groszy. Na następne seanse 1 złoty. Szczegóły w afiszach

KATASTROFA LOTNICZA POD WILNEM.

Wilno. — W czwartek mieszkańcy Bałtupia, przedmieścia Wilna, zauważyli samolot wojskowy, który krążył nad okolicą, następnie począł się zniżać i z wysokości około 1000 metrów od ziemi runął na pobliskie pola. Niezwłocznie pośpieszyli z pomocą lotnikom okoliczni włościanie. Z pod samolotu wyciągnięto rannego pilota szeregowca 5 p. lotn. w Lidzie i ppor. obserwatora, którzy odnieśli ciężkie obrażenia cielesne.

Nazwiska rannych są nieznane. Obaj lotnicy wylecieli z Lidy na lot ćwiczebny i wskutek defektu w motorze ulegli katastrofie.

„ŁÓDZKA GORGONOWA".

Łódź. — W Łodzi odbyła się sensacyjna rozprawa w trybie doraźnym, przypominająca swojem tłem lwowski proces Gorgonowej. Przed sądem doraźnym stanęła po raz pierwszy kobieta 45-letnia Anna Krzysiakowa, z pierwszego męża Kowalska, oskarżona o zamordowanie 4-letniej córki swego męża, Kazi Szkudlarek.

Krzysiakowa została następnego dnia po ślubie porzucona przez męża, który powrócił do swej dawnej przyjaciółki Szkudlarkowej. Zamordowaną Kazia była właśnie córką męża i Szkudlarkowej.

Sąd doraźny skazał Krzysiakową na dożywotnie ciężkie więzienie.

DWA WYROKI ŚMIERCI NA SZPIEGÓW W BARANOWICZACH.

Wilno. — W czwartek nowogrodzki sąd okręgowy w Baranowiczach w trybie doraźnym rozpatrywał sprawę dwuch braci Mikołaja i Gabrjela Czygowiców, oskarżonych o zbrodnię szpiegostwa na rzecz jednego z ościennych państw. Sąd skazał obydwu oskarżonych — na karę śmierci przez powieszenie. Obrona skazanych wniosła prośbę do Prezydenta Rzplitej o ułaskawienie. O ile ułaskawienie nie nadejdzie do północy, szpiedzy w dniu 20 b. m. o świcie zostaną straceni.

IWONICZ

Zakład zdrojowo-kąpielowy i klimatyczny.

MAŁOPOLSKA-PODKARPACIE

Leczenie chorób:

układu ruchowego, systemu nerwowego, gruczołów limfatycznych, skrofulicznych, mięśni, kobiecych, oraz chorób kości. Najskuteczniejsze działanie w przemianie materji.

Środki lecznicze:

Woda pięciu zdrojów: szczawa alkaliczna słono-jodo-bromowa ze zdroju Karola, Amelji i Emmy, żelazista ze zdroju Józefa i siarczana ze zdroju Adolfa.

Kąpiele:

Solanka jodowa, borowinowe, żelaziste, słoneczno-powietrzne i elektryczne. Ordynuje 15 lekarzy. Mieszkania od najskromniejszych do luksusowych apartamentów. Trzy hotele.

Zakład otwarty cały rok.

Sezon letni od 1 maja do 30 października, zimowy od 15 listopada do 15 marca.

Połączenia kolejowe

bezpośrednie z Warszawą, Poznaniem, Lwowem, Krakowem i Wilnem. Po 10 dniach pobytu 50 proc. zniżki w przejeździe kolejami.

WSPANIAŁY PARK.
2 KORTY TENNISOWE.
KONCERTY. DANCINGI.

Wycieczki w przepiękne górskie okolice.

Informacji udziela odwrotnie

Dyrekcja Zakładu.

KRONIKA

Sobota 21 MAJA

Dziś — Suche dni Tymoteusza
Jutro — Św. Trójcy, Heleny p.
Wschód słońca o godzinie 3.46
Zachód „ „ 19.37
Kalendarzyk historyczny:
Stefan Batory obrany księciem siedmiogrodzkim w 1571 roku.

— **Odczyt dla kupiectwa.** Staraniem Izby Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu odbędzie się w niedzielę, dnia 22 bm. o godzinie 16-ej (4-ej po południu) w sali Straży Ogniowej przy ul. Strażackiej nr. 13 w Częstochowie, odczyt dla kupiectwa, który wygłosi p. dr. Michał Rzadkiewicz, zast. prokuratora przy Sądzie Okręgowym w Sosnowcu, na temat „Ochrona praw wierzyciela i dłużnika", poprzedzony przemówieniem Radcy Izby p. Henryka Kwiatka.

Wstęp dla kupiectwa bezpłatny.

— **Regulacja placu Jasnogórskiego.** Roboty nad regulacją placu Jasnogórskiego, w związku ze zbliżającą się jubileuszową uroczystością przywiezienia na Jasną Górę cudownego obrazu Matki Boskiej, postanowiono przyspieszyć. W nadchodzący poniedziałek stanie do pracy na tym odcinku 70 ludzi.

Cały prawie plac, z wyjątkiem lewej części, przylegającej do bramy Lubomirskich, będzie zatrawiony.

Jedyną arterją komunikacyjną, łączącą miasto z Jasną Górą, stanowić będzie ul. Kordeckiego. Natomiast wylot alejki Sienkiewicza zamykać będą kamienne schody, prowadzące na plac.

W związku z tem Tymcz. Zarząd miasta w kilku punktach umieścił tablice z napisem, że nie wolno przejeżdżać alejką Sienkiewicza.

— **Wycieczka piesza II Stow. Młodz. Polskiej Męskiej.** W niedzielę 22 b. m. II Stow. Młodz. Polsk. Męskiej urządza pierwszą wycieczkę w okolicę Olsztyna. Zbiórka członków rano o godz. wpół do szóstej przed kościołem św. Zygmunta, gdzie po wysłuchaniu Mszy świętej wyruszy punktualnie o godz. 7-ej rano. Na wycieczkę zostaną zabrane wszelkie przybory rozrywkowe jak: piłki do gier i wiele innych.

Uczestnicy winni zabrać z sobą żywność. Udział w wycieczce dla sympatyków wolny.

— **Z Częst. Tow. Cyklistów i Motocyklistów.** W dniu 21 b. m. odbędzie się wycieczka kolarska do Katowic na Targi, wyjazd o godz. 14,30, zbiórka przy ul. Kościuszki róg Aleji. Motocykliści wyjadą w dniu 22 b. m., zbiórka o godz. 4.30. W wycieczce kolarskiej mogą wziąć udział tylko członkowie.

Podwyższone ceny

mięsa i wędlin w Częstochowie.

Z dniem 20 b. m. obowiązują na terenie m. Częstochowy niżej wymienione ceny, zaopinjowane na posiedzeniu Komisji do badania cen w dniu 17 maja r. b. i zaakceptowane przez kierownika Tymcz. Zarządu w dniu 19 maja r. b.: Maksymalne ceny za 1 kg.: mięso wołowe zwykłe zł. 1.10, mięso wołowe wyborowe bez dokładki 1.30, mięso wołowe bez kości i polędwica 1.80, mięso wołowe koszerne 1.30 mięso wołowe koszerne bez kości (mostek i pieczeń) 1.80, cielęcina 1.20, baranina 1.20, Uwaga: Kości nie może być więcej jak 20% na 1 kg. mięsa.

Słoniny zł. 2.30, błony 2.60, schabu 2.40 nóg 0.70, szynki krajanej 5.00, okrawek szynki 1.80, szynki surowej 1.80, polędwicy wędzonej 5.40, baleronu gotowanego 4.50, boczku wędzonego 2.40, boczku gotowanego 2.80, mortadeli 3.50, roladek 3.50, salcesonu 2.60, rozmaitości 4.00, mięsa wieprzowego 1.80, kiełbasy polędwicowej 4.80, kiełbasy krakowskiej (czysto wieprzowej) 3.20, kiełbasy serdelowej 2.60, kiełbasy zwyczajnej 2.60, kiełbasy surowej 2,60, kiełbasy czarnej (kadryl) 1.60, serdelków 3.20, parówek 3.60, kiszki pasztetowej 2.60, kiszki tatarczanej lepszej 1.30, kiszki tatrczanej zwyczajnej 1.10, kiszki jęczmiennej 0.60, smalcu białego wieprz. 2.80, smalcu szarego jadalnego 1.40, kości 0.40, żeberek 1.80. Uwaga: Na żądanie kupującego, serdelki i parówki winny być sprzedawane na wagę.

Jak z porównania cen wynika, ceny mięsa wołowego, cielęciny i t. d. podwyższone zostały w stosunku do cen z lutego r. b. przeciętnie o 20 gr. na kilogramie, natomiast ceny wieprzowiny i wędlin już po dwukrotnem podrożeniu od dn. 7 maja r. b. uległy zwyżce przeciętnie od 20—40 gr. na kilogramie.

Zaopinjowana podwyżka ceny pieczywa przesłana została do decyzji władz wojewódzkich.

— **Z przedstawienia amatorskiego dzieci szkoły Nr. 8.** Staraniem Zarządu Komitetu Rodzicielskiego oraz dzięki umiejętnej pracy nauczycielek szkoły Nr. 8 pp. Janczykowskiej, Zabłockiej i Ulewiczowej odbyło się w dniu 7 i 8 maja 1932 roku w sali teatralnej fabr. „Częstochowianka" przedstawienie w którem wzięły udział dzieci szkoły Nr. 8.

Na program złożyły się: Komedyjka pt. „Pan Beksalski", baśń inscenizowana „Zaśnij oczko", obrazek sceniczny p. n. „Święta Zofija pąki rozwija". Kostjumy do obrazka scenicznego wykonała umiejętnie i bezinteresownie p. K. Czechowska

Przedstawienie było urozmaicone tańcami ludowemi, opracowane przez p. St. Czechowskiego oraz piękną grą p. Z. Jałowieckiego, któremu składamy najserdeczniejsze podziękowania.

Bardzo staranne i umiejętne wykonanie poszczególnych numerów programu wywoływało szczery entuzjazm wśród licznie zebranej publiczności, darzącej małych wykonawców hucznemi oklaskami.

Serdeczne podziękowania składamy p. Milewskiemu, p. Szmidli za ofiarną pomoc w przygotowaniu strony technicznej przedstawienia, Zarządowi fabryki „Częstochowianka" oraz Towarzystwa Teatralno-Muzycznemu za bezinteresowne udzielenie sali teatralnej.

Kierownictwo Szkoły Nr. 8.

— **Ze Związku Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego.** Zgodnie z planem działalności Związku Straży Pożarnych Wojew. Kieleckiego, w dniach 7 i 8 maja br. odbył się w Skarżysku kurs dla kandydatów na sędziów strażackich dla grup II, III i IV-ej. W kursie tym wzięło udział 21 oficerów strażackich z powiatów: Radomskiego, Kozienickiego, Koneckiego i Iłżeckiego. Wykładowcami byli pp.: Inepsktor Wojewódzki J. Plebanek, jako kierownik kursu, instruktor Fr. Pianko i mł. instruktor Stefan Makowiecki.

W ćwiczeniach praktycznych wzięły współudział Straże: Wytwórni Państwowej w Skarżysku, z Niekłania i Majdowa wykazując duże postępy w wyszkoleniu bojowem.

Następny taki kurs został zapowiedziany na dzień 21 i 22 maja b. r. w Szczekocinach pow. Włoszczowskiego.

W dniach 13 i 14 maja br. w lokalu własnym w Kielcach odbyła się dwudniowa odprawa dla oficerów Korpusu Technicznego Woj. Zw. Str. Poż., na której zostały omówione sprawy organicyjne i wyszkoleniowe, plan zaopatrzenia straży w sprzęt pożarniczy i motorowy, oraz organizacja oddziałów żeńskich samarytańsko-pożarniczych, obrony przeciwgazowej i konferencja sędziowska dla instruktorów pożarniczych.

— **Kto się ma stawić przed Komisją Poborową?** W dn. 21 bm. o godz. 8-ej r. przed Komisją Poborową w Częstochowie przy ul. Kilińskiego nr. 13 stawić się muszą z dokumentami wszyscy poborowi roczn. 1911 oraz roczn. 1910 i 1909 kat. „B" z gm. Rększowice.

W dniu 29-go maja 1932 roku (niedziela) o godz. 10 przed południem w sali Straży Ogniowej w Częstochowie odbędzie się

ZEBRANIE

mężów zaufania i członków Stronnictwa Narodowego powiatu Częstochowskiego. Na zebraniu omawiane będą sprawy rolnictwa i samorządu. Przemawiać będzie poseł profesor Stroński Stanisław. Po zebraniu tem odbędzie się posiedzenie Rady Powiatowej z udziałem posła Strońskiego.

CZTERECH z LEGJI

— **Ulgi kolejowe dla wyjeżdżających na kolonje letnie.** Ministerstwo pracy i opieki społecznej zawiadamia, że zgodnie z decyzją ministra komunikacji w roku bieżącym, młodzież bez różnicy wieku, wyjeżdżająca na kolonje letnie, w liczbie conajmniej dziesięć osób, korzystać będzie ze zniżek kolejowych 75 proc., czyli za bilet trzeciej klasy pociągiem osobowym na kolonje płacić się będzie jedną czwartą biletu. Na każde 10 osób jedna osoba może jechać bezpłatnie. Z ulgi zniżkowej korzysta także personel nadzorczy, towarzyszący młodzieży. — Przewóz bagażu w ilości 10 kg. na osobę odbywać się będzie za jedną czwartą taryfy normalnej. Jest to doniosłe zarządzenie i bardzo zachęcające do organizowania przez wszystkie szkoły kolonji letnich. Niechże przeto nie będzie ani jednego zakładu, z któregoby młodzież nie wyjechała bodaj na miesiąc na wywczasy letnie.

— **Dancing KOS. „Victoria".** Dziś, w sobotę, punktualnie o godz. 9 wiecz. odbędzie się dancing towarzyski w lokalu Klubu Ogólno Sportowego „Victoria" przy ul. Panny Marji 14 z udziałem własnej orkiestry. Wejście bezpłatnie. Opłata za szatnie zł. 1. Czysty dochód przeznaczony na rozbudowę sekcji Ogniska Klubu. Do członków Klubu zaproszenia rozsyłane nie będą.

— **Prace nad materjałami drugiego spisu ludności.** Biuro Powszechnych Spisów przystąpiło już do pierwszego etapu opracowywania materjałów drugiego powszechnego spisu ludności. W chwili obecnej odbywa się rewizja materjałów, która polega na sprawdzeniu dokładności materjału spisowego, jego układu, stanu liczbowego i t. d.

Stwierdzono, że stan materjału spisowego jest bez porównania lepszy, niż w czasie pierwszego spisu w roku 1921. — Przyczyniła się o tego z jednej strony szczegółowo opracowana organizacja spisu, z drugiej zaś ofiarna praca komisarzy spisowych. Dla porównania zaznaczyć należy, że podczas gdy całkowity materjał pierwszego spisu zgromadzono dopiero w ciągu 9-ciu miesięcy po przewidzianym terminie, to materjały spisu ostatniego w 99 procentach napłynęły w ciągu miesiąca.

— **Kurs dla sędziów piłkarskich.** Kieleckie Okręgowe Kolegjum Sędziów piłki nożnej w Częstochowie urządza w dniu 1 czerwca r. b. o godz. 20-ej kurs dla kandydatów sędziowskich p. n. w lokalu sekretarjatu Kiel. OKS przy ul. Al. Kościuszki 16.

Kandydaci, posiadający cenzus naukowy conajmniej 4 klas gimn. lub 7 oddziałów szkoły powszechnej oraz ukończonych 21 lat, winni złożyć podania (pod adresem: Natan Scherer, Częstochowa, Nowy Rynek 13), najdalej do dnia 25 maja r. b., przyczem należy podać: imię i nazwisko, datę urodzenia, miejsce i adres zamieszkania, zawód, wykształcenie, ewent. przynależność klubową.

Taksa egzaminacyjna wynosi zł. 5 od osoby.

Zuchwałe najście

z bronią w ręku na mieszkanie mec. Oderfelda w II-giej Alei.

W dzisiejszy piątek o godz. 12-ej w południe dokonano śmiałego najścia na mieszkanie adwokata Oderfelda, który był podówczas w sądzie.

Drzwi od mieszkania, mieszczącego się w domu Nr. 29 w II-giej Alei, na dzwonek otworzyła jakiemuś nieznanemu mężczyźnie gospodyni mec. Oderfelda. Na zapytanie, czego sobie życzy, przybysz odpowiedział, że pragnie się widzieć z mecenasem, a kiedy gospodyni oświadczyła, że mec. jest w sądzie, napastnik odepchnął drzwi, przystawiając gospodyni rewolwer do głowy.

Napadnięta w najwyższem przerażeniu, pozostawiając napastnika w przedpokoju, wybiegła na balkon, wzywając pomocy, co widząc opryszek zbiegł.

W bramie został zatrzymany przez jednego z mieszkańców domu, przyczem powtórnie zagroził użyciem broni, torując sobie drogę do ucieczki. Nie miał jednak szczęścia, gdyż przed bramą został schwytany i odprowadzony do I-go Komisarjatu Policji.

Ze względu na toczące się śledztwo nazwiska zatrzymanego ujawnić nie możemy, zaznaczamy tylko, że nie jest to przygodny żebrak, lecz stały mieszkaniec Częstochowy.

Wypadek powyższy wywołał w mieście naszem zrozumiałe wrażenie.

— **Nocne dyżury aptek.**

W nocy z dnia 20 na 21 bież. miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Nowaka i Mandata — Stary Rynek 2, p. Włosińskiego — Kordeckiego Nr. 27.

Wielki pożar

w Łojkach.

W ub. czwartek o godz. 10-ej wiecz. we wsi Łojki (gm. Grabówka) wybuchł duży pożar w zagrodzie Franciszka Grzyba, któremu spaliła się obora, stodoła i szopa, następnie Janowi Matuszewskiemu — stodoła, obora, dwie piwnice i dwie szopy, oraz Weronice Badora — stodoła i chlew. Straty ogólne wynoszą około 10.000 zł.

Z pomocą pośpieszyły straże z Blachowni, Kawodrzy Górnej, Gnaszyna i Kuleja. Częstochowska straż, zaalarmowana przez urząd gminny w Grabówce, przybyła pod koniec pożaru.

Wspólnym wysiłkiem pięciu straży pożar o godz. 12-ej w nocy został opanowany.

Przyczyna pożaru nie została ustalona.

— **Pożar w Kalei.** W dniu 18 b. m. o godz. 4-ej r. we wsi Kalej, gm. Grabówka, tut. powiatu powstał pożar w zabudowaniach Antoniego Pochwata, któremu spaliła się szopa, wart. 350 zł., zaś Agnieszce Bukała — szopa, wart. 50 zł. Pożar powstał od nieostrożnego obchodzenia się z ogniem.

Trup poszukiwacza skarbów

pod Żarkami.

W ub. czwartek o godz. 12-ej w poł. w odległości 1 kilometra od przystanku Żarki, w lasku koło t. zw. „białych moczarów", znaleziono trupa mężczyzny lat około 60-iu, ubranego w gumowy płaszcz.

Przy zmarłym znaleziono brzytwę, którą samobójca przeciął sobie żyły na prawej ręce, 6 zł. gotówki, oraz notatkę, z której wynika, że samobójca przybył w poszukiwaniu zakopanych rzekomo w lesie tym pieniędzy.

Styl notatki, oraz niektóre części garderoby wskazują na to, że denat pochodzi z Górnego Śląska, co zresztą ujawni prowadzone energicznie śledztwo.

— **Nagły zgon.** W ub. czwartek o godzinie 17-ej m. 30 zmarł na chorobę sercową Jakób Dębowski, zam. przy ul. Kilińskiego nr. 14.

— **Pobita przez sąsiada.** Bronisława Jaworska (Narutowicza 153) zameldowała policji o pobiciu jej przez Józefa Paliwodę, zam. w tymże domu.

— **Kradzież z wozu.** Marcin Misiewicz zam. we wsi Zawada, gm. Konary, zameldował policji, że na Rynku Koszarowym skradziono mu z wozu papierosy i machorkę, ogółej wart. 66 zł.

— **Przez wybitą szybę.** Heronim Milejski i Zdzisław Reszkowski (ul. 1 Maja 11) z okna wystawowego sklepu Ryfki Kon (1 Maja 11) za pomocą wyjęcia kawałka stłuczonej szyby skradli 2 chusteczki do nosa i kilkanaście guzików. Dochodzenie w toku.

— **Okradziony podczas noclegu.** Kapica Roman (domy noclegowe przy magistracie) zameldował policji, że w czasie noclegu skradł mu Konieczny Bolesław koszulę, kamaszki, krawat i kołnierzyk, wart. 18 zł. Konieczny zbiegł.

— **Drobne kradzieże.**

Annie Gaz (ul. Teresy 8) skradziono z mieszkania zegarek niklowy i suknię, wart. 16 zł.

Boreckiemu Piotrowi (Limbowa 10) z komórki po uprzedniem urwaniu kłódki skradziono 3 kury, wart. 13 zł.

Z KRAJU.

(—) **Prace przygotowacze do budowy lotniska w Gdyni.** W Gdyni prowadzone są obecnie pierwsze prace przygotowawcze w związku z projektowanem tam wybudowaniem lotniska dla komunikacji pasażerskiej Polskich Linji Lotniczych — „Lot". Wybranych już zostało kilka terenów, obecnie zaś przeprowadzane są badania techniczne i kalkulacje, celem ustalenia, który z tych terenów najodpowiedniejszym będzie na projektowane lotnisko. Prace przygotowawcze zakończone zostaną prawdopodobnie jesienią roku bieżącego i wówczas zakupiony zostanie teren, uznany za najodpowiedniejszy. Budowa lotniska i jego urządzeń potrwa prawdopodobnie około dwuch lat.

Lotnisko w Gdyni zastąpić ma dotychczasowe lotnisko w Gdańsku i po jego wybudowaniu samoloty, zamiast jak dotychczas do Gdańska, kursowałyby na linji Warszawa — Gdynia.

(—) **Podniesienie upadłości Banku Handlowego w Łodzi.** Toczące się od dłuższego czasu pertraktacje w sprawie podniesienia upadłości Banku Handlowego w Łodzi dobiegają końca i instytucja ta podjąć ma z powrotem swe czynności jeszcze w maju lub najpóźniej w czerwcu. Pertraktacje doprowadziły do uzyskania zgody wierzycieli, reprezentujących około 90 proc. wierzytelności. Dla ułatwienia bankowi przetrwania pierwszego okresu podejmowanej na nowo działalności kilku głównych akcjonarjuszy przystępuje z nowemi kapitałami, a jednocześnie 2 wielkie banki londyńskie zdecydowały się udzielić kredytów tej instytucji.

(—) **Afera korupcyjna w krakowskiej dyrekcji kolejowej.** W związku z aferą korupcyjną, jaką wykryto w ostatnich dniach w krakowskiej dyrekcji kolejowej, zawieszony został w urzędowaniu inicjator tej afery maszynista Antoni Olbrychtowicz. Władze kolejowe prowadzą w tej sprawie drobiazgowe śledztwo, obok dochodzenia sądowego, celem wykrycia wspólników Olbrychtowicza.

Olbrychtowicz, wykorzystując naiwność szeregu niższych funkcjonarjuszy kolejowych, groził im redukcją, obiecując jednocześnie pozostawienie na posadzie, za co żądał poważnych kwot pieniężnych, wynoszących od kilkudziesięciu do tysiąca złotych.

Po wykryciu afery Olbrychtowicz zgłosił się do szpitala dla umysłowo chorych w Krakowie i podając się za chorego prosił o przyjęcie go do zakładu.

(—) **Barbarzyńska zemsta przemytników na budce strażniczej.** Na pograniczu polsko-niemieckiem, koło miejscowości Ruda, na Śląsku, wydarzył się w tych dniach niezwykły wypadek zemsty, dokonanej przez zawodowych przemytników Karola Adamca, Augustyna Kellera i Antoniego Kołodzieja, którzy niejednokrotnie płoszeni przez posterunki straży granicznej, podpalili budkę strażniczą — obok kamienia granicznego Nr. 155. Dokonawszy tej barbarzyńskiej zemsty, przemytnicy zbiegli na terytorjum niemieckie. Wypędziła ich rychło stamtąd bieda, jakiej zaznali na terytorjum obcem bez gotówki, to też po dłuższem ukrywaniu się na pograniczu niemieckiem powrócili oni do Rudy, gdzie wszyscy trzej zostali schwytani i aresztowani.

Ostatnie wiadomości.

WYJAZD DELEGACJI WŁOSKIEJ Z POLSKI.

Zebrzydowice, 20.5. — Wczoraj o godz. 23-ej przybył tu pociąg z delegacją włoską, którą do granicy odprowadziła delegacja Zw. legjonistów. Delegacja włoska wysłała depeszę do Prezydenta Rzplitej, Marsz. Piłsudskiego, premjera Prystora, pułk. Sławka i pułk. Beliny-Prażmowskiego. Przy pożegnaniu goście włoscy wznieśli okrzyk: „Niech żyje Polska!"

DELEGACJA ZW. MIAST W GDYNI.

Gdynia, 20.5. — Polska delegacja zw. miast, udająca się na międzynarodowy zjazd do Londynu, zatrzymała się wczoraj w Gdyni i podejmowana była na statku „Baltonia", na którym dziś rano odjechała do Londynu.

ZBRODNIA WYKRYTA PO 12-TU LATACH.

Wilno, 20,5. — W 1920 r. dwaj żołnierze polscy, chcąc się dostać do swych od działów, w jednym z zaścianków zażądali koni. Zdemoralizowani chaosem wojennym włościanie Tarnakowicze żołnierzy zamordowali i zwłoki pochowali w nocy. Zbrodnia uszłaby bezkarnie, lecz sąsiad, który widział scenę mordu, podczas niedawnej kłótni zagroził Tarnakowiczom zameldowaniem u władz. W kilka dni później sąsiad ten został zamordowany, lecz i tym razem znalazł się świadek morderstwa. Był nim pasierb morderców, Konopienko. Chłopiec zdradził ojczyma przed władzami. Tarnakowicze zostali wczoraj aresztowani.

EWAKUACJA WOJSK JAPOŃSKICH I CHIŃSKICH.

Moskwa, 20.5. — Z Szanghaju donoszą o normalnej ewakuacji wojsk z obu stron, zarówno japońskich, jak i chińskich. Gen. Szirokawa zagroził powrotem wojsk japońskich w razie nie dotrzymania warunków ewakuacji przez stronę przeciwną. Japonja zakończy ewakuację prawdopodobnie w początkach czerwca. Władzę na ewakuowanych terenach obejmuje policja nankińska. Wczoraj opuściły Szanghaj dwa okręty wojenne japońskie z wojskiem.

NARADY DOWÓDCÓW WOJSKOWYCH W JAPONJI.

Paryż, 20.5. — „Petit Parisien" donosi z Dalekiego Wschodu, że wczoraj w Tokio odbyło się uroczyste posiedzenie wybitnych dowódców wojskowych, którzy zebrali się celem zdecydowania, jakie stanowisko zająć mają wobec sytuacji we wnętrzno politycznej Japonji. Zebraniu temu przewodniczył gen. Araki, b. minister wojny.

WOJENNE OKRĘTY NIEMIECKIE W GDAŃSKU.

Moskwa, 20.5. — Agencja „Tass" donosi z Berlina, że dn. 23 b. m. przybędzie do Gdańska na 5-dniowy pobyt niemiecki krążownik „Schlesien" oraz dwa torpedowce. Depesza agencji podaje, że wizyta eskadry niemieckiej w Gdańsku jest demonstracją antypolską, powstałą w związku z alarmami o rzekomych zamiarach polskich wobec Gdańska.

POLICJA NOWOJORSKA SZUKA FLEISCHERA.

New York, 20.5. — Policja poszukuje obecnie Harry'ego Fleischera, którego nazwisko wymieniane było od pierwszej chwili porwania dziecka Lindbergha. Miał on podobno zbiec do Meksyku.

ILE OSÓB ZGINĘŁO NA PŁONĄCYM OKRĘCIE?

Paryż, 20.5. — Tow. okrętowe „Messagerie Martime" ogłasza, iż z liczby 767 osób, znajdujących się na pokładzie „Georges Phillippart", uratowano dotychczas 718 osób.

PIERWSZY KOBIECY LOT NAD ATLANTYKIEM.

Naw. Jersey, 20.5. — Amelja Erhart wystartowała z lotniska w Taterborou o godz. 19 m. 15 z zamiarem lotu przez Atlantyk. W pierwszym etapie lotu towarzyszy jej lotnik duński.

Kino-teatr „NOWOŚCI"

WIELKI NIEBYWAŁY PROGRAM!

CZTERECH z LEGJI

W rol. gł. WARNER BAXTER i MYRNA LOY

Konflikt miłości, nienawiści i poświęcenia.

Pocz. o 5.30, wejście od 50 gr. Szczeg. w afisz.

UWAGA: Tylko po jednem przedstawieniu: w sobotę 21 i niedzielę 22 o godz. 12.15

MARADU krzesła 50 gr. loża 1 złoty.

DO WYNAJĘCIA
piekarnia, składająca się się z czterech ubikacji i sklepu przy ul. Warszawskiej nr. 112. 1173

OKAZYJNIE
do wynajęcia 2 pokoje z kuchnią, urządzenie komfortowe. Kiedrzyńska nr. 1 róg Warszawskiej. Gospodarz. Warunki dogodne. 1172

NOWOŚĆ!
Czekoladę Pistacjową — Wedla poleca firma Cukry-Czekolada E. Wedel Br. Kowalik, Częstochowa, II-ga Aleja nr. 41.

SPRZEDAM
prawa do połowy nieruchomości Nr. 42 II Aleja w Częstochowie. Wiadomość: Piotrków, J. Witanowska — Apteka.

KILKASET ZŁOTYCH ZAROBKU przy lekkiej pracy. Posada stała i pewna. Fachowość zbyteczna. Zgłoszenia Gozakred, Lwów, Wałowa 11.

PIANINA
poszukuję do wydzierżawienia. Oferty do sklepu „Gońca" pod „Pianino".

SPRZEDAM
dwa bufety, kredens, lodówkę i kiosk szklany. Ul. Bór 21, restauracja.

POSZUKUJĘ
panienki do sklepu — z kaucją, o miłej powierzchowności. III Aleja 79, Mleczarnia. 1188

BEZ
do sprzedania. Dąbrowskiego nr. 21. 757

KUPIĘ
maszynę do pisania używaną w dobrym stanie. Oferty do sklepu „Gońca" pod „B. M.". 1183

ZGUBIONO
dowód osobisty i świadectwo ubóstwa na imię Władysław Krawczyk.

ZGUBIONO
dowód osobisty wydany przez powiat Stobnicki Genowefie Malinowskiej

ZGUBIONO
świadectwo konia wyd. za Nr. 16173 na imię Jan Heluszka z gm. Opatów.

ZGUBIONO
kartę mobilizacji wyd. przez P. K. U. Częstochowa na imię Władysław Krygier. 1178

ZGUBIONO
książkę Kasy Chorych wyd. na imię Władysława Wójcikówna. 1187

ZGUBIONO
książkę Kasy Chorych wyd. na imię Weronika Grabowska, Nr. 85326.

ZGUBIONO
kwity lombardu Nr. Nr. 13251 i 13252. 1176

ZGUBIONO
książkę wojskową wyd. przez P. K. U. Częstochowa na imię Zygmunt Krakowian. 1166

CZTERECH z LEGJI

Maszyna w muzyce.

Wiadomem jest, że w czasach dzisiejszych maszyna ma przeważne zastosowanie, celem jej jest ułatwianie pracy, a skutkiem skazanie miljonów ludzi na brak pracy, a tem samem powolne konanie. Człowiek stał się niepotrzebnym niemal, robi za niego maszyna. Jeżeli pomyślimy, że pomimo to liczba ludzi na świecie stale się zwiększa, to dojdziemy do wniosku, że maszyna jest największą plagą ludzkości, a dobrodziejstwem dla tych tylko, którzy ją posiadają. (Konsument nic nie zyskuje).

W muzyce również maszyna zajęła miejsce niepoczesne, pozbawiając całe rzesze muzyków pracy zarobkowej. Są niepotrzebni, bo film dźwiękowy bez nich się obejdzie, choć nieraz oddaje on głos wadliwie, zmieniając brzmienie mowy i obniżając przez to poziom gry artystów. Ale potęga maszyny jest wielka, choć chwilowo ma wiele braków, liczy się więc na jej udoskonalenie. Jeżeli chodzi o koncerty, to skutecznie zwalcza je dziś tak rozpowszechnione „radio". Nic to, że w nim śpiewak o głosie pierwszorzędnym, przedstawia się jako głos mocno trzeciorzędny, zniekształconą wychodzi wymowa, brzmienie zgoła nie przypomina właściwego kolorytu. Co do poszczególnych instrumentów rzecz się ma jeszcze gorzej. Najważniejszem w orkiestrze jest różnorodność odmiennego brzmienia instrumentów. W „radio" niema różnorodności kolorytu, brzmi wszystko jednakowo (wszystko jedno nawet w najlepszych egzemplarzach tej maszynki) i trudno rozróżnić jeden instrument od drugiego, z których każdy brzmi w karykaturze np. fortepian (jak cymbałki), skrzypce (jak jakiś nieokreślony drewniany instrument) i t. d. A więc ta najwierniejsza „sojuszniczka kryzysu" — maszyna, jak widzimy choć często nieudolna ma bardzo dziś szerokie zastosowanie i wyrządza wiele szkód.

b-mol.

Choroby i lekarstwa

z epoki kamiennej.

Istnieje szeroko rozpowszechniony pogląd, że za wszystkie nasze nieszczęścia ponosi winę cywilizacja, technika nowoczesna. Gdybyśmy byli tak prymitywni, tak pierwotni, tak zespoleni z naturą, jak nasi prapraszczurowie, bylibyśmy szczęśliwi, a przedewszystkiem zdrowi fizycznie. Ci nasi przodkowie mieli mocne mięśnie, jasne spojrzenie, nie wiedzieli, co to katar, reumatyzm, artretyzm, czy niedyspozycje żołądkowe! Nic dziwnego! Nie znali przecież tytoniu, kawy, coctailów, wódki, nie znali nawet białego chleba! Musieli być zdrowi!...

I oto nagle zjawia się pewien uczony angielski, Logan Clendening i jednym zamachem burzy nasze pojęcie o człowieku z neanderthalu.

Co wy mówicie? Człowiek pierwotny miał jasne spojrzenie zdrowych oczu? Ależ u prymitywnych ludów rozpowszechniona była trachoma! (egipskie zapalenie oczu).

Czarny chleb utrzymuje w zdrowiu zęby? Ależ właśnie znaleziono zęby człowieka neanderthalskiego. I cóż się okazało? Prawie wszystkie były popsute od korzeni.

Nie było reumatyzmu? Znaleziono kości, które wykazują zmiany, typowe dla schorzeń reumatycznych.

Szkielety ludzkie z przed tysięcy lat noszą ślady gruźlicy kości.

Tyle mówią kości. Resztę odnajduje uczony w prastarych dokumentach.

W słynnym papirusie Ebera — jest wzmianka o tem, że znano już olej rycynowy jako lekarstwo na żołądek. Uczony sir Armand Ruffar robił sekcję mumji. Udało mu się dotrzeć do wewnętrznych organów ludzi z przed tysięcy lat. I cóż tam znalazł? Egipskie damy i panowie cierpieli na arterjosklerozę, chorobę cukrową, słowem, na wszystko, czego może zapragnąć dusza badacza - patologa. Brakło jedynie objawów chorób żółciowych. Może dlatego, że nasi pradziadowie szybko wyładowywali swą złość nie dusząc jej w sobie.

I na ten fakt mamy dowody w postaci wyraźnych śladów na szkieletach; czaszki ludzi z epoki kamiennej wykazują wyraźnie pozostałości uderzeń, które chirurg z epoki kamiennej wcale umiejętnie łatał.

A więc nie mamy czego zazdrościć naszym przodkom z przed setek tysięcy lat.

OSŁABIENIE
BLEDNICE
leczy
HEMOGEN
oryginalny tylko
z firmą KLAWE

Kronika handlowa

— Wywóz cukru. Zbyt na rynku wewnętrznym wyniósł w z. m. 23.421 ton, wobec 22.910 ton w tymże miesiącu r. ub. Spadek zbytu na rynku wewnętrznym w bieżącej kampanji wynosi 9 i pół proc.

W kwietniu r. b. wywieźliśmy zagranicę 355 ton cukru, co w porównaniu z tymże miesiącem r. ub. wykazuje znaczny spadek. Od początku bieżącej kampanji eksportowano cukru 173.804 tony, wobec 244.471 ton w kampanji ubiegłej.

— Wzrost upadłości włókienniczych w U. S. A. Pierwszy kwartał r. b. przyniósł duży wzrost bankructw w Stanach Zjednoczonych. Po bankach występują na pierwszy plan niewypłacalności firm włókienniczych w liczbie 382 ze zobowiązaniami w wysokości 17 milj. dolarów. Oznacza to wzrost upadłości o 46 proc. w porównaniu z pierwszym kwartałem 1931 r. Najsilniej zwiększyła się ilość niewypłacalności w handlu hurtowym branży bawełnianej, dochodzi bowiem do 94 proc. Najmniej stosunkowo ucierpiały fabryki konfekcji damskiej, gdzie wzrost upadłości wynosi 12 proc.

— Obniżenie oprocentowania wkładów. Na skutek zalecenia prezydjum związku komunalnych kas oszczędności, kasy oszczędności w Krakowie, Katowicach, Lwowie, Poznaniu i Warszawie obniżyły o 1 proc. odsetki od wkładów. Zniżkę wprowadzono z dniem 1 bądź 15-ym b. m. Od wkładów dawnych zniżka oprocentowania obowiązywać będzie od 15 lipca r. b. Oprocentowanie w Krakowie i Poznaniu wynosić będzie 6 proc., w Katowicach 6 i pół proc., we Lwowie i Warszawie 7 proc. Również P. K. O., B. G. K. i Bank Rolny obniżyły oprocentowanie od wkładów oszczędnościowych.

— Ulgi przy wykupnie świadectw przemysłowych z tytułu zwiększenia stanu załogi robotniczej. Wychodząc z założenia, iż z ogólno-gospodarczych względów pożądane byłoby przedłużenie mocy obowiązującej okólnika ministerstwa skarbu z dnia 21 grudnia ub. r. o ulgach przy wykupnie świadectw przemysłowych nabywanych przez przedsiębiorstwa przemysłowe, które ułatwiając walkę z bezrobociem starają się zatrudnić zwiększoną ilość robotników, Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi wystąpiła z odpowiednią inicjatywą w tej sprawie do ministerstwa skarbu. W wyniku tego wystąpienia Izby ministerstwo wydało ostatnio okólnik upoważniający izby skarbowe do dalszego przyznawania odnośnych ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych w wypadkach, gdy powiększenie ilości robotników w poszczególnych przedsiębiorstwach przypada na okres od 1 kwietnia do 1 lipca 1932 r.

— Upadłości w Polsce. W marcu rb. ogłoszono w Polsce ogółem 48 upadłości wobec 61 w lutym r. b. a 59 w marcu r. 1931. Z powyższej cyfry przypada na województwa centralne 27 względnie 42 i 33 upadłości, na wschodnie 1 — 1 — 0, zachodnie 12 — 15 — 16, południowe 8 — 3 — 10.

W pierwszym kwartale r. b. ogłoszono 186 upadłości wobec 185 w odpowiednim okresie ub. r., z czego na województwa centralne przypada 120 (105), wschodnie 3 (0), zachodnie 44 (54), południowe 19 (26). Jeśli chodzi o rodzaj spółek, to w pierwszym kwartale r. b. ogłoszono 13 upadłości spółek akcyjnych (w odpowiednim okresie 1931 r. — 12), 25 spółek z o. o. (24), 14 spółdzielni (5), 22 spółek firmowych i komandytowych (27) i 112 upadłości przedsiębiorstw jednoosobowych (117).

— Niepomyślne horoskopy dla przemysłu trykotażowego. Sezon letni w przemyśle trykotażowym dotychczas jeszcze się nie rozpoczął. Zapotrzebowanie na trykotaże letnie jest narazie minimalne. Jest to tem gorsze, że również przebieg ostatniego sezonu zimowego w przemyśle trykotażowym nie był pomyślny, wskutek czego w fabrykach trykotażowych pozostały dość duże zapasy, jakkolwiek przemysłowcy starali się pracować bardzo ostrożnie.

Horoskopy na przyszłość — zdaniem przemysłowców, są złe, niewypłacalność bowiem klijenteli powoduje, że dostawcy wogóle nie chcą udzielać kredytu wekslowego, a o tem, by kupiec kupował towary trykotażowe za gotówkę, nie może być mowy.

Ceny trykotaży letnich w porównaniu z cenami, jakie obowiązywały w sezonie letnim r. ub. zostały przez producentów obniżone o blisko 10 procent.

— Ugoda sądowa banku berlińskiego. W tych dniach wszczęto postępowanie ugodowe w stosunku do Handelsbank A. G. w Berlinie (dawniej Viehmarktbank), który w swoim czasie zawiesił wypłaty. Termin przeprowadzenia ugody oznaczony jest na 6 czerwca r. b.

— Bekony. Ostatnia zwyżka ceny żywca zwierząt rzeźnych w całym kraju spowodowana ajest nietylko chwilowem zahamowaniem spędu na targowiska w okresie robót ziemnych w rolnictwie oraz świąt żydowskich, lecz również systematyczną zwyżką cen polskich bekonów, wobec dalszego trwania lokautu bekonowego w Danji. W Londynie ceny bekonów polskich podskoczyły o 50 proc., w innych miastach angielskich nawet do 60 proc. Bekoniarnie polskie zwiększyły zapotrzebowanie trzody chlewnej b. poważnie.

— Przemysł i handel konfekcyjny. Miesiąc kwiecień charakteryzuje silne sezonowe ożywienie w branży konfekcyjnej. Obroty w stosunku do marca rb. wzrosły od 50 — 150 proc., zależnie od przedsiębiorstw i to tak w detalicznej sprzedaży, jak i w hurcie. W porównaniu do roku ub. kwietniowe obroty utrzymały się na tym samym poziomie, a nawet niektóre firmy notują zwiększenie obrotów o 10 proc. Zwiększenie ilościowe obrotów nie idzie jednak w parze ze wzrostem wartościowym, gdyż towar w porównaniu z rokiem ub. spadł o ca. 25 proc. Zakupy ograniczyły się przeważnie do średnich gatunków.

Tabela wygranych Loterji Państwowej.

Wczoraj w pierwszym dniu ciągnienia 1-ej klasy 25-ej polskiej loterji państwowej wylosowano numery następujące:

60.000 zł. na Nr. 136541.

5.000 zł. na Nr. 83165.

Po 1.500 zł.na N-ry 104668 157952.

1.000 zł. na Nr. 7492.

Po 500 zł. na N-ry 47654 86530.

Po 400 zł. na N-ry 20911 29481 103137 126133 157586.

Po 250 zł. na N-ry 4455 75393 79024 91129 101863 115286 124567 142610 153435 159004.

Po 200 zł. na N-ry 9154 21437 27388 27487 35981 35985 36966 43100 45727 70101 71438 79446 87681 97953 99182 102645 140386 145654 152688 158111.

Po 150 zł. na N-ry 1824 2783 7645 7775 8793 9943 10367 13562 13829 23531 24098 27728 28233 31638 31929 33615 35272 37341 45981 47388 48255 54293 54574 54908 56342 58306 60906 62412 63302 63493 65951 68533 70387 71772 72125 72190 73677 82605 90136 96254 98440 99676 101226 105780 107865 109909 111161 111243 111833 113420 114396 115492 116268 118543 122934 124371 126457 128900 132881 135070 136337 136712 138754 138798 141459 145130 146719 148601 151660 157745 158929.

Po 100 zotych na numery:

64 245 52 67 325 42 58 92 94 95 480 548 747 64 72 822 34 932 97 1105 30 42 358 448 57 63 85 86 664 844 978 2071 278 82 300 92 407 97 751 904 65 44 3052 132 51 363 473 543 98 667 72 60 912 28 39 58 4202 69 548 815 20 24 93 921 26 5051 109 45 378 498 540 670 89 705 832 63 909 42 79 84 6203 33 304 15 24 60 601 82 807 57 957 7083 249 56 335 444 48 698 722 59 802 73 902 27 89 94 8052 56 81 179 233 61 307 63 66 453 504 29 30 35 903 24 30 49 62 9032 157 63 84 206 301 537 711 53 92 882 918 10324 44 469 893 916 44 62 87 11013 191 213 19 313 37 459 82 658 66 734 809 12082 88 428 589 90 97 713 49 848 13190 387 464 87 696 709 48 78 835 911 44 14014 184 235 68 379 423 96 522 79 604 10 36 39 708 29 863 15053 71 113 52 76 697 710 76 79 90 906 33 42 50 96 99 16257 77 84 376 497 532 619 755 924 52 17044 120 466 509 608 52 793 892 921 60 18033 64 87 206 73 333 404 509 690 813 84 910 19216 326 471 79 536 20005 109 68 89 216 367 558 721 54 73 845 21099 398 428 67 661 71 96 793 976 22041 162 210 39 366 437 779 860 69 88 911 50 84 23128 38 290 508 668 735 38 84 840 24062 227 90 317 734 837 65 83 25037 106 46 396 441 88 545 628 956 98 26119 94 205 42 316 470 648 98 98 817 22 46 940 92 27028 137 91 230 413 34 560 99 626 756 84 891 97 28016 117 276 98 385 92 93 436 72 582 645 55 729 68 80 968 29110 11 21 86 201 60 72 343 408 27 53.

30024 314 420 62 74 654 735 96 806 927 31002 127 55 218 33 304 20 21 35 464 529 946 32072 233 53 308 37 428 443 61 638 47 84 728 79 83 805 91 33193 301 7 467 631 84 775 34039 64 324 626 52 742 62 805 908 21 59 70 35008 229 68 371 76 480 86 91 603 60 877 78 83 87 900 36056 132 52 240 57 368 423 25 509 82 615 24 85 798 922 68 73 37267 99 459 648 99 855 38045 116 232 38 369 423 62 93 521 44 48 98 682 789 817 39 66 89 39211 87 422 666 92 986 40261 355 65 540 96 657 68 932 41120 32 99 267 307 68 417 35 74 98 508 71 79 731 36 72 87 800 17 917 42007 51 186 284 308 20 401 85 93 577 650 67 759 857 65 86 915 89 43224 85 731 59 840 64 65 946 85 44083 93 192 237 406 07 18 24 27 524 69 612 85 701 39 872 88 966 45020 181 201 69 300 69 434 759 86 93 849 71 95 914 46340 62 491 94 531 41 59 668 726 70 876 963 75 93 97 47335 419 538 78 613 30 710 833 70 986 48020 375 594 831 57 97 929 49064 152 221 24 29 777 893 967 99 50027 70 81 142 84 337 83 94 499 526 55 756 92 906 47 78 79 51014 84 152 74 279 375 96 411 27 30 80 533 689 704 17 50 809 10 53 86 964 85 52019 97 155 294 325 581 96 671 702 17 67 96 825 945 58 80 53158 212 28 391 484 606 42 53 701 42767 855 914 28 80 54038 72 93 184 94 250 68 74 345 488 903 50 67 97 55278 89 418 26 530 632 57 785 804 51 60 918 33 42 64 73 56027 43 79 234 351 95 426 696 884 909 14 59 57084 145 99 227 430 559 75 714 77 843 928 91 58086 183 87 216 366 85 472 850 76 82 992 93 59928 43 100 231 89 320 36 467 605 738 73.

60019 23 30 61 144 322 31 69 95 436 66 71 533 59 632 840 72 922 66 61249 302 38 461 603 721 36 915 40 62083 149 391 446 69 700 54 62 916 63 63049 214 34 71 359 491 549 740 64047 52 157 98 223 76 434 90 99 629 848 91 65098 358 60 73 463 679 891 999 66009 61 89 309 34 50 77 82 89 412 708 939 67048 255 77 79 390 440 70 593 720 831 84 906 16 18 68055 144 48 71 213 37 448 96 629 775 920 91 69059 62 126 314 76 82 94 482 693 996 70195 250 345 91 425 79 93 551 778 83 876 977 71106 26 44 310 425 66 77 539 649 62 92 99 747 811 48 81 923 51 72000 404 68 75 514 650 736 73 805 987 73056 94 151 61 292 318 77 429 74 75 751 83 74369 583 713 849 951 65 75176 91 478 830 33 98 908 76046 51 188 365 680 713 826 904 28 96 77013 44 89 96 418 39 644 713 76 855 56 94 932 64 78001 82 83 227 312 523 79 756 95 814 38 60 65 67 74 923 50 79024 220 331 451 78 524 37 861 996 97 80039 388 702 74 864 77 91 900 38 84 81114 58 290 456 501 664 808 82477 572 98 611 22 939 83057 95 134 301 31 51 67 344 64 80 551 943 96 84051 167 87 226 455 84 839 903 85031 281 317 56 84 445 89 529 713 15 889 86150 83 209 34 71 349 59 93 418 581 647 87013 56 90 139 395 420 504 753 979 88051 152 91 311 73 469 524 735 844 95 89050 367 82 430 42 535 39 646 778 978 92.

90017 62 70 144 48 528 94 96 610 789 809 21 81 970 91166 211 402 716 73 75 810 68 93 98 912 41 43 92239 50 423 64 93 553 739 807 929 69 93038 164 70 252 56 96 425 533 631 743 804 93 911 77 94072 101 97 304 26 424 53 72 75 531 71 717 71 854 957 65 95086 96 151 67 291 340 421 67 79 507 728 39 916 96084 85 373 466 80 646 79 744 97 837 91 99 97035 238 71 408 75 834 940 54 98127 79 80 435 64 67 95 600 07 759 822 60 90 974 99 99231 377 517 84 712 829 952 100056 113 62 94 225 32 35 81 344 45 565 73 631 707 94 886 957 101075 130 309 411 97 661 792 95 853 81 997 102104 317 45 416 69 84 806 88 947 103061 88 187 397 306 89 467 521 756 89 915 41 104348 458 587 868 73 901 24 83 105066 154 76 85 221 51 330 449 94 751 56 63 961 63 65 106015 50 267 667 92 850 928 44 70 98 107233 85 202 335 43 92 95 419 55 108012 24 153 61 250 61 71 77 92 404 650 64 751 89 862 914 21 34 72 109179 84 483 503 706 83 832 85 906 110016 31 32 38 92 140 58 587 641 736 916 86 111106 47 338 40 497 751 94 801 82 908 42 112004 25 78 393 405 66 587 96 683 730 864 95 113118 273 425 688 748 79 80 813 17 70 983 88 114055 197 253 415 621 39 115061 236 39 41 475 843 922 51 59 116096 183 90 194 440 5 256 85 584 868 117351 65 94 591 726 826 81 914 53 118178 219 53 508 703 66 833 916 20 78 85 96 119019 65 183 201 335 482 605 36 53 63 953 73 87.

120102 07 367 414 92 652 705 06 07 880 121101 218 52 67 334 500 602 710 52 80 847 77 984 122047 61 173 306 578 755 76 123244 54 67 83 348 428 94 548 645 728 803 15 50 74 124282 343 403 08 39 42 79 609 45 945 71 125004 409 46 900 10 126157 201 07 80 338 97 405 44 56 84 89 91 527 687 91 756 894 127032 66 224 431 42 590 684 735 44 862 81 920 29 30 128000 145 271 365 412 41 54 570 74 86 610 37 736 843 939 44 129294 340 52 556 91 609 90 741 828 59 65 971 130016 128 57 64 66 6 893 304 70 84 442 97 564 86 684 831 950 85 131126 74 286 445 575 670 924 49 132033 257 95 344 80 578 83 901 38 133327 522 67 753 808 22 911 134049 120 325 48 404 27 47 51 86 638 748 902 28 39 135065 86 116 330 96 405 500 911 136367 71 450 73 84 553 69 711 847 931 45 137136 37 418 513 603 75 801 06 128070 160 313 469 825 58 912 98 139115 285 378 80 536 806 63 937 140078 219 78 311 35 53 439 542 67 74 721 61 79 813 940 141123 226 447 562 614 22 41 81 142147 63 96 200 80 313 89 457 91 616 86 724 36 87 143467 500 01 10 931 144112 58 359 414 712 37 53 934 145041 439 687 929 146030 159 72 207 85 302 04 28 67 86 424 43 93 509 45 70 610 45 78-700 01 13 66 84 94 801 958 147047 133 301 19 420 80 528 76 738 51 57 806 37 56 80 96 942 82 96 148378 429 65 520 51 58 85 611 978 149034 274 316 79 87 421 77 79 581 667 735 905.

150059 139 51 54 75 296 99 324 34 430 513 45 614 36 81 724 42 93 832 965 77 151048 126 324 35 42 54 466 545 617 717 812 63 78 99 912 152294 360 68 421 502 702 51 834 964 153062 302 31 498 509 82 616 76 721 25 834 38 943 57 154136 88 212 41 375 549 750 839 50 902 55 70 81 155263 363 93 629 885 975 156112 39 317 435 81 739 57 862 157025 147 215 423 75 82 598 840 70 933 42 158230 340 484 507 669 832 96 986 159003 73 103 47 89 235 499 606 96 715 39 48 841.

OGŁOSZENIE.

Nr. E. 987/32.

Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie rewiru III-go **J. Kossek** zamieszkały w Częstochowie przy ul. Waszyngtona 42, ogłasza, że w dniu 30 maja 1932 roku od godziny 10 rano w Krzepicach, ul. Krakowska pod Nr. 8 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Banku Ludowego w Krzepicach, mianowicie: kasy ogniotrwałej, ocenionej na zł. 700.

Dnia 19 maja 1932 r.

Nr. E. 1321/32.

Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie rewiru III-go **J. Kossek** zamieszkały w Częstochowie przy ul. Waszyngtona 42, ogłasza, że w dniu 3 czerwca 1932 roku od godziny 10 rano w Czarnym Lesie gm. Grabówka pod Nr. 76 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Edwarda Kokota, mianowicie: dwie stodoły pod jednym dachem, ocenione na zł. 700.

Dnia 13 maja 1932 r.

Komornik Sądowy **JÓZEF KOSSEK.**

Ze świata.

(X) **Wystawa... rękawiczki.** W Królewcu została otwarta wystawa, przedstawiająca rozwój historyczny rękawiczki. Zbiory należą do kupca królewieckiego Carla Ledermana. Na wystawie znajduje się około 300 par rękawiczek, pochodzących od wczesnego średniowiecza po dzień dzisiejszy. Wystawiane są rękawice koronacyjne cesarzy niemieckich, rękawiczki królowej angielskiej Elżbiety, Kanta, Fryderyka Wielkiego, Królowej Luizy Pruskiej i innych osobistości historycznych. Reprezentowane są wszystkie style i kraje.

(X) **Wycieczka grubasów.** Londyn oczekuje z niecierpliwością niezwykłych gości, którzy rozweselą najprawdopodobniej wszystkich. Otóż wizytę swoją zapowiedziało 150 najgrubszych mężczyzn na świecie.

Związek otyłych istnieje od dość dawna w Konstantynopolu i liczy obecnie 150 członków. Obecnie postanowili objazd in corpore po świecie. W tym celu przechodzą niektórzy członkowie dodatkową kurację tuczną, aby zdobyć jeszcze kilka kilogramów na wadze i w ten sposób pobić „grubasów" londyńskich.

(X) **Konie przyjmowały... defiladę.** Na poligonie wojskowym w Marpha w stanie Tex odbyła się najoryginalniejsza zapewne defilada wojskowa: rewję ludzi — oficerów i żołnierzy — „przyjmowały"... konie, którym nikt nie siedział na karkach. W ten niezwykły sposób żegnali się „urzędowo" kawalerzyści jednego ze szwadronów 1 pułku strzelców konnych. Pułk strzelających kawalerzystów zostanie zmotoryzowany; zamiast koni zmaszynowana kawalerja amerykańska otrzyma małe szybkobieżne samochody pancerne. Wzruszająca była ta scena pożegnania ludzi z końmi. Spieszona kawalerja defilowała z muzyką przed frontem końskim. Oficerowie salutowali konie, które ze wzruszenia kręciły zamaszyście ogonami. Niejednemu kawalerzyście zakręciła się na ten widok łza w oku.

(X) **Tragedja na Jasnym Brzegu.** W Nicei wydarzył się w domu państwa Bonnet, którzy przybyli z Anglji na dłuższy pobyt na jasny brzeg, dramat domowy. Oto córka p. Bonnet, licząca lat 17, zakochała się w lokaju, obsługującym hotel. Pomimo perswazji swoich rodziców, nie chciała absolutnie zerwać ze swoim ukochanym.

Przed dwoma dniami, rodzice zaniepokojeni nieobecnością córki, rozpoczęli poszukiwania i znaleźli ją w pobliskim lasku z ciężką raną w lewej skroni. O kilka kroków od panny Bonnet leżał jej ukochany, zupełnie martwy.

Ciężko ranna Angielka wyjaśniła swoim rodzicom, że nie wie, jaki był powód napadu jej ukochanego na nią. Prawdopodobnie zakochany lokaj rozgniewał się stanowiskiem odmownem rodziców, którzy nie chcieli się zgodzić, aby córka ich pokazywała się z lokajem. Po daniu 2 strzałów do p. Bonnet, romantyczny lokaj wymierzył broń w swoją pierś, zabijając się na miejscu.

Tragiczne chwile „Akronu"

Marynarz trzymający linę sterowca uniesiony na 2.000 mtr.

Donoszą dalsze szczegóły o budzących grozę przeżyciach załogi sterowca amerykańskiego „Akron". Jak wiadomo ten największy na świecie statek powietrzny, wyruszył z Nowego Jorku z zamiarem przelecenia wzdłuż nad Ameryką do San Francisco. Tymczasem nad stanem Nebraska dostał się „Akron" w szaloną burzę i wichurę piaskową, która zaczęła nim miotać, pozbawiwszy załogę możliwości sterowania. Rozpaczliwe radjodepesze z „Akronu" odebrały niebawem wszystkie stacje amerykańskie. — Prawdopodobnie aparat radjowy na sterowcu został uszkodzony, bo statek „Akron" nie stosował się do wskazówek meteorologicznych, jakie mu natychmiast nadano. Natomiast depesze ze sterowca donosiły, że załoga jest już całkowicie wyczerpana walką z wichurą, a pasażerowie chorzy.

Wreszcie po 12 godzinach, gdy „Akron" znajdował się w okolicy San Diego w Kalifornji, udało mu się rozpocząć lądowanie na lotnisku Camp Kerney. Na lotnisku zebrał się olbrzymi tłum, liczący 5000 osób. Sterowiec spuścił linę, którą miano przywiązać do masztu kotwicznego lotniska. Załoga ratunkowa, złożona ze 100 marynarzy, chwyciła linę i zaczęła ją przywiązywać.

W tej chwili zerwała się olbrzymia wichura i przerażony tłum zobaczył, że sterowiec wniósł się w górę, unosząc wraz z sobą marynarzy, którzy trzymali linę. Większość marynarzy zdołała w porę puścić linę — trzech jednak nie zdążyło. Dwuch z pośród nich skoczyło w chwili, gdy znajdowali się już w wysokości 60 metrów nad ziemią. Spadli na tłum, ponosząc śmierć i raniąc kilkanaście osób.

Jeden zaś z marynarzy, obdarzony snać niezwykłą siłą w rękach, nie puszczał liny. Tłum zaparł oddech w piersiach, obserwując, gdy marynarz ten, centimetr po centimetrze wspinał się po linie do góry, by osiągnąć gondolę sterowca. — „Akron" tymczasem, porwany wichrem wzbijał się coraz wyżej. Gdy znalazł się już na wysokości 2.000 metrów, dzielnemu marynarzowi udało się dostać do gondoli sterowca.

(X) **Racjonalizacja w chińskim przemyśle rozbójniczym.** Piraci chińscy, prosperujący znakomicie od dawnych czasów, wprowadzili obecnie, ze względu na komplikacje w swoim przemyśle, metody swoistej racjonalizacji. Założyli oni w Szanghaju własne biura i magazyny, w których sprzedają nagrabione towary i inkasują pieniądze za okup porwanych osób. Ponieważ zdarzało się często w ostatnich czasach — a to z powodu kryzysu i działań wojennych — iż porwani przez piratów rzekomi bogacze okazywali się biedakami, za wykupienie których nie można było otrzymać spodziewanej sumy, piraci postanowili działać ostrożniej, nie powiększać „kosztów handlowych", i otworzyli w Szanghaju biura wywiadowczo - informacyjne, które wydają szczegółową opinję o zamożności upatrzonej ofiary i o jej stosunkach handlowo-majątkowych. Jest to więc racjonalizacja rozbójnictwa w dobrze zrozumianym własnym interesie.

Interesujący wynalazek.

Młodemu, 22-letniemu inżynierowi R. Chapmanowi z Caterham Valley udało się skonstruować tłumik do rewolweru o niezwykłej skuteczności. Przy zastowaniu tego tłumika nie słyszy się strzałów już z odległości kilku kroków. Pozatem tłumik pochłania dym z wybuchającego pocisku. Zdjęcie nasze przed stawia wynalazcę z rewolwerem, zaopatrzonym w tłumik.

CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO?

SOBOTA, 21 MAJA.

Warszawa — fala 1411,8 m. moc 120 kw.

11'20 Komunikat meteor dla lotnictwa. 11'45 Przegląd bieżącej prasy polskiej. 11'58 Sygnał czasu, hejnał z Krakowa 12'10 Poranek szkolny ze Lwowa. 12'45 Muzyka gramofonowa. 13'20 Komunikat meteor. 13'35 Muzyka gramofonowa. 14'45 Muzyka gramofon. 15'05 Komunikat gospod. 15'15 — Wiadomości wojskowe dla wszystkich. 15'25 Odczyt z Krakowa. 15'45 Komun. rybackie. 15'50 Audycja ze Lwowa. 16'20 Radjokronika. 16'45 Odczyt. 17'10 Słuchowisko dla dzieci. 17'35 Audycja muzyczna. 18'00 Naboż. z Wilna 19'00 Rozmaitości. 19'25 Skrzynka pocztowa rolnicza. 19'40 Wiadomości sportowe. 19'45 Prasowy dziennik radjowy, 20'00 Feljeton. 20'15 Muzyka lekka. 21'55 Feljeton. 22'10 Koncert fortepianowy. 22'40 Dodatek do prasow. dz. radj. 22'45 Komunikaty. 22'50 Muzyka taneczna.

SOBOTA, 21 MAJA.

Katowice — fala 408,7 m. moc. 16 kw.

11'45 Przegląd bieżącej prasy polsk. z Warsz. 11'58 Sygnał czasu z Warsz., hejnał z Krakowa. 12'10 Poranek szkolny ze Lwowa. 12'45 Muzyka gramof. 13'20 Komunik. z Warsz. 14'55 Komunik. gospod. 15'05 — 15'25 Transmisja z Warszawy. 15'25 Odczyt z Krakowa. 15'50 Audycja dla chorych ze Lwowa. 16'20 Skrzynka pocztowa dla dzieci. 16'45—18'00 Transm. z Warszawy. 18'00 Nabożeństwo majowe z Wilna. 19'00 Rozmaitości. 19'10 Feljeton sportowy. 19'25 Odczyt. 19'45 — 22'50 Transm. z Warsz. 22'55 Muzyka taneczna.

35.

PIĘTNO RASY

HUGO BETTAUER.

— Młodzieńcze! Jedź spokojnie do Europy i zażywaj praw swoich tam, gdzie nie istnieje problem rasowy. Jeśli atoli zechcesz pan zostać tutaj, musisz przejść do obozu naszego i zostać negrem z przekonania. Wiem dobrze, iż w głębi duszy gardzisz pan głupimi, niezdarnymi murzynami. Trzeba się przezwyciężyć i pomagać w wychowaniu ich. Gdy pan to uczynisz, odnajdziesz pan niejedno ziarnko złota pod czarną skórą i przekonasz się jak bardzo ludzie ci umieją być wdzięcznymi.

Reverend Jonas wyszedł, a zebrani kiwali głowami, nie zrozumiawszy dobrze słów kapłana, a w umyśle jego wirowały przeróżne myśli.

Rozmowa dalsza dotyczyła interesów i drobnych wydarzeń. Oto cyrulik Sam Lincoln poślubił niespodzianie córkę szewca Waszyngtona Robbin, a żona pewnego stolarza urodziła bliźnięta wyglądające jak mulaci, chociaż ona i mąż jej są negrami pełnej krwi. Śmiano się i prawiono tłuste dykteryjki, zupełnie jak wśród białych drobnomieszczan holenderskich czy francuskich. Ludzie ci byli może tylko bardziej naiwni i serdeczniejsi.

Nagle jął Carlo nadsłuchiwać. Jeden z negrów powiedział, że brat jego, nie mający właśnie roboty najął się za drwala do Alabamy. Wielka spółka handlowa zakupiła olbrzymie obszary leśne wzdłuż rzeki Alabamy w tymże stanie i wycina drzewa, by sadzić bawełnę. Sam drzewostan wysyłany jest rzeką do Nowego Orleanu, skąd pnie wędrują okrętami do Anglji. Wszystko ma zostać ukończone na wiosnę, a przedsiębiorstwo werbuje dziesiątki tysięcy drwali na bardzo korzystnych warunkach. Całe utrzymanie darmo i trzy dolary dziennie. Ci, którzy pozostaną w pracy aż do końca, otrzymają ponadto pięćdziesiąt dolarów premji. Już pojutrze ma odejść z Nowego Jorku ogromny pociąg z kilku tysiącami ludzi.

Carlo słuchający w napięciu wtrącił pytanie:

— Pewnie tylko czarnych przyjmują?

— Nie, nie — roześmiał się negr — przyjmują białych, czarnych i żółtych. Tam, gdzie idzie o pracę ciężką, ustają różnice. Ale biorą tylko silnych, by nie narazić się na to, że po kilku dniach zaczną chorować.

Spojrzał na Carla badawczo.

— To nie dla pana sądzę. Nadajesz się raczej do roboty głową.

— Jestem silny — odrzekł z uśmiechem — i stanę w zawody z każdym, gdy idzie o boksowanie, walkę wręcz, dźwiganie i podpieranie, choćby przeciwnik ważył dwa razy tyle.

Poprosił o adres przedsiębiorstwa, zdecydowany jechać niezwłocznie, by nie dać się wciągnąć do murzynów. Po długich miesiącach strasznej pracy mógł by na wiosnę z kilkuset dolarami wrócić do Wiednia i znów żyć i pracować, jako biały wśród białych.

O północy goście odeszli, a Mammi usłała leże na kilku stołkach, zaś gospodarz wcisnął mu w rękę srebrnego dolara, mówiąc:

— Gdy pan wrócisz z Alabamy bogaty, oddasz mi to.

Carlo uścisnął serdecznie czarną dłoń murzyna, rozrzewniony tym jedynym dotąd objawem współczucia.

Spał głęboko na zaimprowizowanej pościeli, ale ścigały go mimo to czarne myśli. Trzeba było walczyć ostro z życiem, ale w dali dostrzegał Wiedeń z jego ponętami, oraz ludzi równych sobie.

* * *

Nad East River, na bramie wielkiego budynku, widniał napis kredą:

— Przyjmuje się silne ręce do ścinania drzew w Alabamie.

Zrazu nie chciano przyjąć Carla i dopiero, gdy dźwignął dziesięć razy kulę stufuntową urzędnik przedsiębiorstwa spisał z nim umowę. W razie gdyby wytrzymał przez całe cztery miesiące w robocie, miał dostać 360 dolarów pensji, a ponadto 50 dolarów premji i drugie tyle na koszty podróży powrotnej.

Przez dwa dni i dwie noce wlókł się pociąg z drwalami przez Pensylwanję, w stronę południową. Wysiedli w małem miasteczku Anmistonie i odrazu poczuli zmianę klimatu. Podjedli obficie, potem zaś umieściwszy rzeczy na wielkich wozach, poszli, zrazu gościńcem, następnie ścieżkami przez plantacje bawełny, rozległe łąki, gdzie się pasły niezliczone tabuny koni, potem przez bagniska, aż do potężnego boru, który miano zrąbać.

Zdala już dolatał łoskot siekier, trzask gałęzi i zgrzyt pił. Kolumna minęła długi rząd baraków, z których rozbrzmiewały nawoływania i dowcipy, potem ludzie podzieleni na pięćdziesiątki zajęli swe schroniska. Wniesiono kotły z zupą i mięsem, a każdy mógł jeść do syta.

Podczas jazdy trzymał się Carlo przeważnie Holendrów, pewny, że go nie będą brali za murzyna. Byli tam także Polacy, Irlandczycy, Rosjanie, a bardzo tylko niewielu Amerykanów, którzy w ciężkiej pracy chętnie wyręczają się imigrantami z Europy.

Carla umieszczono w baraku Nr. 43 wraz z jego pięćdziesiątką pod dozorem t. zw. „bossa", który używał dziwnego żargonu niemiecko-angielskiego. Na czele dwudziestu takich grup stał superintendent, którego zwano krótko „super" zaś kierownictwo główne mieściło się w Anmistonie, skąd codziennie przybywali autami managerowie, zawiadujący wyżywieniem armji roboczej.

Pracę zaczynano o szóstej. Dwu drwali cięło pień drzewa z dwu stron na tej samej wysokości, a gdy wręby dzieliła odległość kilku cali, drwale brali się do drzewa następnego, zaś na podcięte zarzucano sznur i obalano. Inni robotnicy odcinali gałęzie. Co pewien czas ładowano pnie na niskie platformy i transportowano końmi do rzeki Alabamy i spławiano do Nowego Orleanu, poczem okrętami wędrowały do Anglji.

(C. d. n.).

Reklama jest dźwignią przemysłu i handlu, kto chce więc pozyskać jak najliczniejszą klijentelę, niech się ogłasza w „Gońcu Częstochowskim", najpoczytniejszym miejscowym organie prasy — Największy nakład! — Najtańsze pismo! — Największy format! — Dział drobnych ogłoszeń poczynając od 1 zł. 50 groszy. — Ceny prenumeraty i ogłoszeń na I. kol

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. — Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych, podlegają opłacie. — Do numerów świątecznych i niedzielnych pożądane w interesie klijenteli, aby wszelkie ogłoszenia i komunikaty były nadawane w przeddzień do godziny 10-ej rano.

Omyłki w ogłoszeniach nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki i nie obowiązują Administracje do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, o ile treść i sens nie zostały wypaczone. Za terminowe zamieszczanie ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Zastrzeżenie miejsca bywa uwzględniane o tyle, o ile zezwalają na to względy techniczne. Nie przyjmuje się odpowiedzialności za omyłki powstałe przez nadanie tekstu telef

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOS ZEWSKI Kierownik Literacki JAN BARYLSKI.

Odbito na maszynie rotacyjnej we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego"